

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500

TELEFAKSAS (312) 585-8284

Vol. LXXXII Kaina 35 c.

KETVIRTADIENIS - THURSDAY, RUGSEJIS - SEPTEMBER 5, 1991

Nr. 173

Kokia bus Lietuvos kariuomenė

Pašnekesys su Lietuvos Gynybos ministeriu

Vilnius, rugsėjo 3. — Lietuvoje, kur beveik niekas neturi patirties veikiantuose vyriausybės padalinuose, visiškai nėra ko stebėtis, jog gynybos ministeris yra 31 metų amžiaus psichoterapijos gydytojas, paskirtas vadovauti smurto nenaudojančiam pasipriešinimui. Ministeris Audrius Butkevičius yra paskirtas ginti Lietuvą, ją ištikus dideliame pavojui, rašo *New York Times* korespondentas Stephen Kinzer.

Audrius Butkevičius tiesioginės pareigos yra apsaugoti šalį, paskutinę minutę įvykus sovietų intervencijai. Bet jeigu intervencija neįvyksta ir Lietuva įgyvendina pilną nepriklausomybę, šias pareigas jam eiti gali būti dar sunkiau. „Ši pasaulio dalis dabar įžengia į didelio nestabilumo periodą“, sako A. Butkevičius, duodamas interviu korespondentui. „Dabar pergyvename labai pavojingą laikotarpį. Tokiai mažai šaliai kaip Lietuva, iki šiol nusistovėjusios tradicinės gynybos idėjos visiškai netinka“.

Neįprasta figūra

„Mes niekuomet neturėsime pakankamai didelę armiją, kad atremtume užpuolimą. Mūsų tikslas turi būti ne fiziškai laimėti, bet moraliskai, ekonomiškai ir politiškai“. Audrius Butkevičius yra išskirtina figūra, netgi ir tarpe kitų panašių į jį ryžtingų mėgėjų, kurie veda Lietuvą prie nepriklausomybės. Savo jaunatviška laikysena, nedideliu ūgiu, ir plonais ūsais jis atrodo esąs nevietoje Gynybos Ministerijoje, kai kariai, jam praeinant, sumuša kulnėmis ir saljutuoja.

Visai skirtingai, negu kad daugumas vyresnių pareigūnų, jis neturi asmens sargybinių. Jis taip pat atsisako nešioti karinę uniformą ir atmetė pasiūlymą, kad jis priimtų karinį laipsnį.

Kaip Lietuvą gins

Betgi labiausiai neįprastos yra jo idėjos apie tai, kaip Lietuva turėtų gintis. Užpuolimo atveju, jis sako, Lietuvos kariuomenė vaidins palyginti mažą rolę taikineje gynyboje. „Lemiamą vaidmenį atliks gyventojai, kai jie visa šalį paralyžuos streikais ir kitomis nepaklusnumo akcijomis. Visa tai yra suorganizuota. Aš turiu žmonių kiekviename miestelyje, bei kaime“. „Aš netgi turiu radijo sistemą, kurios gali tiesioginiai transliuoti Sovietų tankams, taip, kad mes galime perduoti informaciją ir desinformaciją kareiviams, esantiems tanko viduje“, aiškino Butkevičius.

Kokie pavojai gresia

Šiuo metu ir dar per sekančius kelis metus Butkevičius mano, kad didžiausias gresiantis pavojus Lietuvos saugumui yra tie 90,000 sovietinių kareivių, kurie vis tebėra Lietuvoje. Jie greičiausiai dar pasiliks kuri laiką Lietuvos žemėje ir jis yra susirūpinęs, kad jaudindamiesi dėl to, kas darosi jų įstancijoje šalyje jie pradės išreikšti savo

frustracijas. Kiti pavojai gali ateiti iš sovietų respublikų, kaip Baltarusija arba Ukraina. „Sovietų grėsmė mums egzistuoja tik iš patių procesų, kurie dabar vyksta Sovietų Sąjungoje“, sako jis. „Aš neesu taip labai optimistiškas. Sovietų Sąjungos viduje susidarys labai sunkios situacijos. Nebūtina bus tikras karas, bet rūpesčių bus begalės.“

Gynybinė kariuomenė

New York Times rašo, kad savo istorijoje Lietuva buvo karinė ir agresyvi valstybė. Viduriniais amžiais Lietuvos armijos nukariavo didžiules teritorijas ir išplėtė savo imperiją toli, iki pat Juodosios jūros. Šiandien, tačiau min. Butkevičius kuria kariuomenę, kuri išimtinai bus gynybinio charakterio. Butkevičius nesuinteresuotas pirkti tankų, bet greičiau pirsks prieštankinius ginklus.

„Konvencionalinėje gynyboje mums reikės remtis kolektyvinėmis pajėgomis su kitomis šalimis“, sako jis. „Mes norime prisijungti prie Europos saugumo sistemos ir gal sukurti naują regionalinę gynybos struktūrą su mūsų Pabaltijo ir Sandinavijos kaimynais“. „Mes norime sukurti karines pajėgas pagal mūsų savitą modelį. Tai būtų parašutinių dalinių iš 500 vyrų, greito reagavimo kariuomenė, kuri galėtų susidurti su įvykiais krizės atveju arba ekologinės gamtos nelaimės atveju. Bet visų svarbiausia būtų civilinės gynybos struktūra. Kiekvienas pilietis turi žinoti ką jis turi daryti nenumatyto pavojiaus atveju“.

Prieškarinėje Lietuvoje buvo laikoma 32,000 Lietuvos kariuomenės, bet dabar, Butkevičius galvoja, kariuomenės reikia kur kas mažiau. Jis sako, kad kariuomenė bus pakankamai didelė kad galėtų vykdyti savo pasirašytas sutartis, bet greičiausiai neturės daugiau kaip 20,000 ginkluotų vyrų. Visiems jauniems vyrams bus privaloma karinė tarnyba, sulaukus 19 metų. Ant sienos A. Butkevičius įstatoje kabo užsieniečiams nepažįstamo žmogaus portretas. Tai yra Juozas Lukša-Daumanas, kuris, priešindamas Sovietų okupacijai Lietuvoje, buvo vienas žymiausių partizaninio judėjimo vadų, partizanų, kurie vedė kovą su Sovietų kariuomene iki 1950 metų.

„Mūsų partizaninis pasipriešinimas Sovietams tęsėsi 10 metų ir kovoje dalyvavo 50,000 žmonių“, sakė Butkevičius, „tai ir yra pavyzdys, kurį aš ir turiu minty“.

— Ispanijoje po sužlugusio perversmo ir komunizmo suirimo Sovietų Sąjungoje yra šaukiamasi uždaryti Komunistų partiją ir įjungti ją į Suvienytos Kairės koaliciją. Pats partijos vardas yra didžiausia kliūtis jiems laimėti rėmėjų prieš pramonei palankią valdžią, kuri neatkreipia dėmesio į paprastų gyventojų socialinės gerovės poreikius.

Britanijos ministras pirmininkas John Major iškilme, jam atvykus į Beidžingą oficialiam vizitui. Po jo seka Kinijos min. pirm. Li Peng. Britanija su šiuo vizitu atstato normalius diplomatinius ryšius su Kinija, bet vizito metu min. Major pakartotinai keletą žmogaus teisių pažeidimų Kinijoje, Tibeto okupaciją ir įkalintų veikėjų dėl demokratijos išlaisvinimą.

Lietuva prašosi įstoti į Jungtines Tautas

Vilnius, rugsėjo 3. — Generalinės Asamblėjos narių JAV prezidentas V. Landsbergis antradienį pareiškė, kad jis tikisi JAV prezidento G. Bush'o paramos derybose su sovietais dėl jų dalinių ištraukimo iš Lietuvos, t.y., užtikrinant tikrą nepriklausomybę Lietuvai. Lietuva, Latvija ir Estija antradienį taip pat padavė prašymą įstoti į Jungtines Tautas, dieną po to, kai JAV Lietuvai ir kitoms Pabaltijo valstybėms davė diplomatinę pripažinimą. Kai kurių diplomatų manymu, yra galimybė, kad narystė tiems kraštams gali būti pripažinta net ateinančią savaitę, taip, kad jos galės dalyvauti JT Generalinėje Asamblėjoje, kuri prasidės New York'e rugsėjo 17 d.

Jei jų prašymai bus priimti, Lietuva, Latvija ir Estija bus 164-ta, 165-ta ir 166-ta valstybė, priimta į Jungtines Tautas. Kad valstybė būtų priimta į Jungtines Tautas, 15-kos narių JT Saugumo taryba turi priimti jų prašymą ir du trečdaliai

Generalinės Asamblėjos narių turi paremti. JT Saugumo Tarybos nariai, kurių tarpe yra ir JAV ir Sovietų Sąjunga, taip pat turi ir veto teisę. Tačiau Sovietų Sąjunga, kuri iki šiol būtų blokuojusi Pabaltijo valstybių narystę, davė žinoti, kad dabar jau Pabaltijo valstybių narystės nebebus. Prez. G. Bush vyriausybės pareigūnai pranešė, kad JAV bandys Jungtinėje Tautose praversti rezoliuciją Pabaltijo valstybėms sutrumpinti normalų 35 dienų laukimo periodą iki septynių dienų.

Tuo prezidentas G. Bush parodo, kad ir jis pripažįsta, ką prez. Landsbergis pareiškė reporteriams rugsėjo 3 d.: „Prezidento Busho Lietuvos nepriklausomybės pripažinime glūdi ir pareiga padėti Pabaltijo valstybėms ta nepriklausomybę realizuoti“, būtent, remiant ne tik jų narystę JT, bet ir jų reikalavimus dėl sovietinės kariuomenės ištraukimo.

Lietuvos kareiviai, prie barikadų saugant Lietuvos parlamentą, antradienio „Tiesoje“ skaito apie JAV suteikiamą diplomatinę pripažinimą Lietuvai.

TRUMPAI IŠ VISUR

— James Baker III, JAV Valstybės sekretorius, vyks į Maskvą ateinančią savaitę susipažinti su pasikeitusia padėtimi Sovietų Sąjungoje. Jis skirs tris dienas antradienį Maskvoje prasidėdantį CSCE žmogaus teisių konferencijai. Jis taipgi svarsto galimybę apsilankyti vienoje kurioje arba visose Pabaltijo valstybių sostinėse, atkuriant nutrūkusius diplomatinis ryšius.

— Kinijoje ten besilankanti JAV kongresmanų neformali komisija paprašė pasimatyti su įkalintais kinais disidentais ir viešai reikalauja, kad būtų paleisti įkalinti dėl demokratijos veikusių disidentai. Šie reikalavimai buvo atmesti.

— Afganistane nutrūko sovietų maisto ir kuro tiekimas, remiant komunistinę Afganistano valdžią. Kabule tebesi leidžia sovietiniai transporto lėktuvai, bet juose tėra tik karo reikmenys padėti komunistams kovoti su Afganistano partizanais.

— Irako Revoliucinis komitetas išleido įstatymą, leidžiantį veikti opozicinėms partijoms visur, išskyrus kariuomenėje, kuri yra prez. Sadam Husseino galios pagrindas. Šis įstatymas ir dar ruošiamoji naujoji konstitucija yra Husseino bandymas demokratizuoti Iraką, kad nekiltų sukilimai.

— Lenino giminingė Olga Ulanova prašo jos dėdės palaikyti palikti mauzoliejų Maskvos Raudonojoje aikštėje.

Pareiškimas dėl JAV diplomatinio pripažinimo

Budapeštas, rugsėjo 3. — Antradienį prezidentas Vytautas Landsbergis Budapešte duodamas spaudos konferencijoje išleido šį pareiškimą ryšium su JAV suteikimu diplomatinio pripažinimo Lietuvai.

„Šiuo žingsniu Jungtinės Amerikos Valstybės praplatino šiandien jai rūpimų politinių interesų skalę ir mažai Pabaltijo valstybei suteikė politinę protekciją. Tuo pačiu metu ji prisidėjo prie politinio stabilumo Pabaltijo regione ir perspėjo, kad politinės agresijos

veiksmai bus priimti su didesniu tarptautiniu pasipriešinimu. Visi šie dalykai derinasi su Lietuvos politiniais interesais. Mes pareiškime savo pasitenkinimą šiuo Jungtinių Amerikos Valstybių žingsniu. Mes laukiame atvykstant Valstybės sekretoriaus deputato pavaduotojo Curtis Kamman ir reikiame pasitikėjimą, kad susilaikysime JAV paramos įstojimui į Jungtinių Tautų organizaciją. Prezidento Bush vedamos politikos kryptis leidžia mums to viltis“.

Kinijoje keliamas žmogaus teisių pažeidimas

Britanijos min. pirm. Major vizitas Kinijoje

Beidžingas, rugsėjo 3. — Kinijoje besilankantis Britanijos ministras pirmininkas John Major antradienį pareiškė, kad normalūs ryšiai tarp Britanijos ir Kinijos yra atstatyti ir pabrėžė, kad dvi dienas vykusiose susitikimuose jis nuolat kėlė Kinijoje pažeidžiamų žmogaus teisių klausimus.

Nors šios jo kelionės pagrindinis tikslas buvo aptarti klausimus, išskylančius ryšium su Hong Kongo grąžinimu Kinijai 1997 metais, min. pirm. Major pakartotinai reikalavo paleisti Kinijoje įkalintus veikėjus už demokratiją.

Tačiau kai Kinijos min. pirm. Li Peng išleido abiejų bendrą komunikatą, šiame komunikate visai nebuvo minimi min. pirm. Major kelti klausimai dėl žmogaus teisių pažeidimo ir disidentų išlaisvinimo.

Kalbėjo apie suimtus disidentus

Min. Major, kuris buvo kritikuojamas už tai, kad yra pirmasis vakarietis, darantis valstybinį vizitą po to, kai Kinija brutaliai užgnaužė demokratijos demonstracijas prieš dvejus metus, korespondentams pasakė, kad jo pasikalbėjimai su min. Li Peng apie žmogaus teisių pažeidimus bei įkalintųjų išlaisvinimą buvo atviri ir laisvi.

Jis sakė, kad paminėjo individualias įkalintųjų bylas — keturis suimtus Hong Kongo gyventojus, kurie tebėra Britanijos jurisdikcijoje, ir kelis kalinius, kurių pavardes jam davė Amnesty International pareigūnas.

Min. pirm. John Major spaudos konferencijoje sakė, „Aš taip pat iškeliau padėtį Tibete, žiaurų elgesį su tikinčiais žmonėmis tame krašte ir kitur ir iškeliau žmonių suėmimą Kinijoje už tai, kad jie laisvai reikš savo mintis, ypač studentai, kurie demonstravo (Tiananmen aikštėje). Aš prašiau, kad min. Li Peng visais šiais reikalais asmeniškai rūpintųsi. Tie reikalai nesibaigs su mūsų“.

— Lenino giminingė Olga Ulanova prašo jos dėdės palaikyti palikti mauzoliejų Maskvos Raudonojoje aikštėje.

pasišnekeju šiandien. Aš žadu apie juos ir ateityje teirautis („follow up“).

Skirtingos vertybių sistemos

Min. pirm. Major spaudos konferencijoje taip pat pasakė, kad jis buvo atsinešęs laišką apie žmogaus teisių pažeidimus ir iš Britanijos opozicijos partijos ir ji rėdė ministeriui Li Peng, paaiškindamas, kad Britanijoje susirūpinimas žmogaus teisių pažeidimais Kinijoje nėra tik vienos partijos politinis sviedinys.

Min. pirm. Li Peng, atrodo, užsigavo, kad Kinija buvo barama už žmogaus teisių pažeidimus. Li Peng pareiškė: „Aš taip pat gavau laišką iš kiniečio istoriko. Jis man priminė neuzmiršti, kad daugiau kaip 100 metų Kinija buvo varinėjama ir niekinama. Šimtą metų užsienio galybės visiškai nekreipė dėmesio į Kinijos žmonių žmogaus teises“.

Li Peng toliau aiškino, jog Kinija ir Britanija turi skirtingas socialines santvarkas ir vertybių sistemas, tad visai normalu, kad jų nuomonės tais klausimais skiriasi. Tačiau abiejų pusių atviras pasikalbėjimas tomis temomis paskatins viena kitos supratimą, jis sakė.

Prancūzija

perspėja JAV-es

Ramatuelle, Prancūzija, rugsėjo 2 (Reuters). — Prancūzija perspėjo Ameriką nebandyti valdyti pasaulio, primindama, kad Jungtinės Tautos ir Europos Bendrijai priklausau pareiga atsverti vienintelės pasaulyje likusios didgalybės galią.

Prancūzijos užs. min. Roland Dumas kalbėjo Socialistų partijos suvažiavimui, kad jis priminė Amerikai, kad buvimas didžiausia galybe pasaulyje JAV-ems duoda ne tik galimybes, bet ir pareigas — atsakomybę. Anot jo, dabar yra laikas padidinti Jungtinių Tautų įtaką pasaulyje ir įjungti Rytų Europos valstybes į Europos valstybių konfederaciją.

Prancūzas Europos Bendrijos komisijos pirm. Jacques Delors pareiškė, jog jei Europa nori turėti didesnę svorį pasaulyje, ji turi save taip sutvarkyti, kad taip būtų — būtent, taip sutvarkyti, kad ji atstovautų visiems Europoje esantiems kraštams, imtinai ir Pabaltijui.

KALENDORIUS

Rugsėjo 5 d.: Stanislava (Sėdė), Erdenis, Dinga.

Rugsėjo 6 d.: Faustas, Filomena, Vaištautas, Skuda.

ORAS CHICAGOJE

Saulė teka 6:20, leidžiasi 7:22. Šiandien dalinai debesuota, pūs lengvas vėjelis, vėsiu. Temperatūra 79 F (26 C) dieną, 55 F (13 C) naktį.

TAUTOS ŠVENTĖS MINĖJIMAS

Tautos šventės minėjimas sekmdienį, rugsėjo 8 d., Dievo Apvaizdos Kultūros centre 12:15 val. p.p. akademija, kurioje kalbės Ingrida Bublienė iš Clevelando. 12:30 v. p.p. koncertas. Dainuos Lietuvos Operos solistė Gražina Apanavičiūtė. Minėjimą rengia LB Detroito apylinkės valdyba.

VILNAUS LELIŲ TEATRO SPEKTAKLIS

Penktadienį, rugsėjo 13 d., 7:30 val. vakare Dievo Apvaizdos Kultūros centre atvyksta Vilniaus lelių teatras „Sėpa“, kuris parodys „Komunistinę nostalgiją“. Bilietų kaina 8 dol. suaugusiems, o jaunimui — 5 dol. Vakaronę rengia Aka deminio Skautų sąjūdžio Detroito skyrius.

Detroitiečiai Jonas ir Gražina Urbonai, Ramona Ramanauskienė Kaune sutinkami artimųjų. Nuotr. Alg. Rugienius

„ŽIBURIO“ MOKYKLA PRADEDA DARBĄ

„Žiburio“ lituanistinė mokykla savo mokslo metus pradės šeštadienį, rugsėjo 7 dieną, 8:50 val. r., Dievo Apvaizdos Kultūros centre. Norintieji užsiregistruoti į mokyklą kreipkitės į vedėją Rūtą Mikulionienę, tel. 380-5668.

PASIKALBĖJIMAS SU BUV. „KASOS“ PIRMINKU

Buvusio Kredito unijos „Kasos“ pirminko dr. Rimo Vaičiūčio pasikalbėjimas su „Laisvės Žiburio“ radijo vedėju Romu Keziu buvo perduotas per „Lietuvišką melodiją“ radijo valandėlę rugsėjo 3 d. laidoje.

PADEKOKIME LIETUVOS DRAUGAMS

JAV Michigano senatorius Don Riegel suorganizavo senatorių parašus, kurie reikalavo, kad prez. Bush pripažintų Baltijos kraštų vyriausybės. Senatorius Riegel ir kongresmanas, William S. Bromfield nuo pat jų išrinkimo dienų buvo uolūs pabaltiečių, o ypač Lietuvos nepriklausomybės siekio bičiuliai. Prezidentui Bush pripažinus vyriausybės, nepamirškite padėkoti mūsų draugams, kurie daugelį metų rėmė lietuviškus interesus.

LAUKIAMA MARTI IŠ CHICAGOS

Lemonte rugsėjo 7 dieną vyks Dainos Žliobaitės ir Andriaus Anužio sutuoktuvės. Jaunajai porai linkime laimingo gyvenimo Detroito lietuvių tarpe.

ŠV. MIŠIOS WINDSOKE

Šv. Petro lietuvių parapijos klebonas kun. Kazimieras Butkus sutiko laikyti šv. Mišias šv. Kazimiero parapijoje, Windsor. Mišios bus aukojamos sekmdieniais, 1 val. p.p.

Detroito sporto klubo „Kovas“ nariai prie Rūpintojėlio Lietuvos pasienyje netoli Biržų

EIŠIŠKIŲ PRANAŠAS

E. RINGUS

(Pabaiga)

Tačiau ne visi turėjo butelius. Prasidėjo jų ieškojimas, o vėliau butelių prekyba. Kainos pakilo nuo vieno iki dešimties rublių už bet kokį butelį. Vilniaus žydėlis, atvežęs kelis rabinus, tuojau susigaudo, kad yra proga uždirbti. Kai tik sutemo, pasisamdęs ūkininko vežimą, nuskubėjo į Eišiškes, kur jo draugai turėjo karčiamas. Prisikrovęs pilną vežimą tuskų butelių skubėjo atgal į Papiskę. Barškanti buteliai atkreipė NKVD dėmesį ir jie Vulfkė sustabdė.

„Nu kokiame vežime veži tuos butelius — paklauso leitenantas. Vargšas Vulfkė visaip aiškino, bet juo toliau, juo labiau maišėsi. Rode partinį pasą, kas dar labiau įpykė leitenantą, nes pagaliau buvo priverstas pasakyti visą tiesybę. Pasodino Vulfkė į sunkvežimį ir nuvežė į NKVD būstinę Vilniuje.

Birželio septynioliktoji atėjo. Minia užė, skambėjo giesmės lietuviškai ir lenkiškai. Kiek vienas stengėsi būti prie akmens, nes pagal pranašą vienas akmuo turėjo apsiversti. Bet kuris? Iš jo turėjo išstyksti vanduo ir pasirodyti moteris. Moteris tylomis tarpusavy snibždėjo, kaip kaip ji atrodo, negi nuoga. Dauguma, tačiau nutarė, kad turbūt atrodys, kaip vaizduojama šventuose paveiksluose. Diena buvo sauleta.

Tuo tarpu NKVD nakties metu tyliai suvežė porą šimtų pareigūnų dideliuose sunkvežimiuose ir apginklavo. Jie buvo pasiruošę visiems galimyboms, nes prieš keletą dienų prie Marijampolės jau buvo susikirtimas su partizanais, kurie taip sulaukė, kad NKVD šaudė vieni kitus, o partizanai neprarado nė vieno.

Apie vienąoliktą valandą Aliukas išėjo iš pirkios. Rankose nešė savo kryžį. Kaip ir per

ankstyvesnius atsitikimus, veidas buvo išblyškęs, atrodė dar labiau susikaupęs. Minia būtų jį sutriuškinęs, jeigu vietiniai kaimynai nebūt apsupę jį ratu. Alkūnėmis susirakinę neprieido nieko prie Aliuko. Moteris norėjo paliesti pranašą ir kišo rankas pro palydovų tarpus. Aliukas nesustojė. Minia sekė. Miniai vaizdavosi, lyg ji seka Kristų, einantį į Jeruzalę. O jis ejo į pievą, kurioje nuo ledyno laikotarpio vis dar gulėjo akmenys įvairaus dydžio, kai kurie pridengti storoko sluoksnio samanų.

Pagal Aliukas sustojė netoli vieno akmens. „Tylas, tylas“ — kažkas sušuko. Visiems atrodė, kad stebuklo momentas artėja. Minia autilo ir be jokio ženklo pradėjo klauptis. Klūpėjo visa minia. Visų akys nukreipėtos į Aliuką. Tyla buvo tokia, kad galima buvo girdėti išgąsdintų paukščių čirškėjimą, skraidančių virš minios. Stebuklas nevyko. Saulė nukrypo nuo vidurdienio pozicijos. Reikėjo jau po dvyliktos. Dar kiek palaukė, nekantrėji pradėjo keltis. Bet kai klūpantieji ėmė šaukti, kad nestovėję, vėl atsiklaupė. Tačiau nerimastis kabėjo ore. Kažkas nepataikęs į toną, užtraukė „Marija, Marija“. Bet giesmė greit nutilo, nes minios ūpas vis blėgėjo.

Tuo tarpu per mišką nuo Butrimonių NKVD kolona artėjo prie Papiskų kaimo. Apsupo. Anksčiau arčiau NKVD išlindo iš miško ir pradėjo skirstytis minioje. Pulkininkas užlipo ant didelio akmens. Tik dabar jis galėjo įvertinti minios didumą, kas jį kiek suerzino. Palaukė, kol visi atsistojo, ir giesmė galutinai nutilo, per savo garsiai klūpė pradėjo: „Piličiai, ko jūs čia susirinkot. Matote, kad nieko nėra ir nebus. Dvylikta valanda jau seniai praėjo, ir parodė savo laikrodį

iškėlęs virš galvos. Minia tylėjo, bet nejudėjo. Moteris užlipusi ant kito akmens garsiai sušuko: „Mes laiką skaičiuojam po senam, ne pagal Maskvą. Tai liko dar dvi valandos iki dvyliktos“. „Taip, taip“ — šaukė kiti, „dar liko dvi valandos“. O vistik žmonės stovėjo pamiškėje, kur irgi buvo NKVD, pradėjo skirstytis. Kažkur minios centre žmonės sukruto. Barzdotos, ilgaplaukės vyrai ėmė šaukti: „Matau Aušros Vartų Panele, žmonės žiūrėkit, tikrai matau“... Aplinkiniai sujudo. Pridengė akis nuo saulės, žiūrėjo, bet matė tik lakštingalas virš savo galvų.

To užteko. Keli NKVD griebė barzdočių ir nusiavedė. Kiti pareigūnai be triukšmo ir stumdymo, kaip buvo įsakyta, artėjo prie Aliuko. Pagaliau pranaša apsupo ir pats pulkininkas su leitenantu vedė Aliuką atgal į kaimą. Ten stovėjo sunkvežimiai, kurių pasodino jį, jo motiną ir barzdočių. Kiti pareigūnai išsiskirstė minioje, šaukdami, kad grįžti į namus. Tuos, kurie kiek priešinosi, paėmė savo globon.

Gandai apie pranašą dar sklido ilgai. Nors pranašautas stebuklas nevyko, bet atsitiko kitas porą savaitių vėliau. Vokiečiai puolė Sov. Sąjungą. Aliuko išvežti nesuėjo. Šių eilučių autorius asmeniškai kalbėjo su Aliuku 1943 metais, kai jis buvo vokiečių uždarytas Eišiškių nuovadoje. Tada, dar tik medicinos studentui, atrodė, kad pranašas sirgo viena epileptinės ligos forma. O vistik nemažam skaičiui lankytojų jis teisingai išpranašavo jų ar šeimos narių likimus, kas ir palaikė tuos gandus, tais neramiais laikais.

Laiškas

„LIETUVIAIS ESAMĖ MES GIMĖ“ KOMPOZITORIUS

Prieš porą savaitių „Draugo“ Horizontų skyrelyje korespondentas iš Washingtono prisiminė kompozitoriaus J. Žilevičiaus 100 metų gimimo sukaktį. Tarp kitko, išskeldamas Žilevičiaus nuopelnus, korespondentas pabrėžė, kad Žilevičius esąs parašęs muziką mūsų antrajam himnui „Lietuviais esame mes gimė“, kuriuo dabar pradeda Lietuvos radijo programos užsieniui.

Tikrumoje, kaip daugumai lietuvių jau nuo seno žinoma, „Lietuviais esame mes gimė“ yra sukurta kompozitoriaus Stasio Šimkaus, kuris dar 1915 m. carinės Rusijos gubernatoriaus buvo iššauktas pasiaiskinti dėl šios „žmones kurdančios“ dainos, uždraudamas ją toliau dainuoti.

Su pagarba,
Algis Šimkus

KONKURSAS SKULPTORIUI JUOZUI ZIKARUI PAGERBTI

Šiemet sueina 110 metų, kai gimė skulptorius Juozas Zikaras. Ta proga Panevėžio miesto Kultūros skyrius Dailės galerijoje „Bite“ ekslibriso klubas yra paskelbęs konkursą — sukurti ekslibrisą. Tuo nori propaguoti ekslibriso meną, įprasinti knygoj prakilnia asmenybę.

Būtinai prašas: „EXLIBRIS JUOZAS ZIKARAS 110 PANEVĖŽYS“ arba „EXLIBRIS JUOZAS ZIKARAS 1881 1944 1991 PANEVĖŽYS“.

Ekslibrisus siūloma atlikti grafikos technika. Įsistatymai:

viena kraštinė ne didesnė, kaip 12 cm. Reikia atsiųsti 4 atspaudus ir kataloginius duomenis. Darbus siųsti iki rugsėjo 15 adresu 235300 Panevėžys, Domaševičiaus 2-2, Stasė Medytė. Pasiteiravimui tel.: 6-54-58.

Bus premijuojami 6 geriausi darbai. Visi išstatomi parodoje. Visi bus palikti kuriamame ekslibriso muziejuje.

Vasaros karščiai ir paštas viską suvėlino. Jei kas suspės, prašom pamėginti atsiliepti sava kūryba. Kviečia dalyvauti ir Amerikos lietuvių dailininkus.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: 80.00, Foreign countries \$90.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitymo adreso, gavus iš jo mokėti, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	½ metų	3 mėn.
U.S.A.	\$80	\$45	\$25
Kanadoje ir kitur (U.S.A. dol)	\$90	\$50	\$30
U.S.A. savaitinis (šešt. laida)	\$45	\$30	\$25
Kanadoje ir kitur (šešt. laida)	\$50	\$30	\$25
U.S.A. dol. savaitinis	\$50	\$30	\$25

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamas gavus prašymą.

DARBO KVALIFIKACIJOS FONDAI

West Side politikai, palaikomi 100 vietos gyventojų, pareika-

lavo mero Daley, kad jis pašalintų iš darbo Employment ir Training įstaigos direktore iš užimamų pareigų, jeigu ji nepa- didins fondų toms agentūroms, kurios yra skurdo apimtuose rajonuose.

DR. VIJAY BAJAJ, M.D., S.C.

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
IR ODOŠ CHIRURGIJA
(Augliai nuimami kabinete)
Priklauso Holy Cross ir Christ Iginonėms
2434 W. 71 Street, Chicago
Tel. (1-312) 434-5849 (veikia 24 val.)
Pirm., antr., ketv., penkt. nuo 12 iki 6 v.v.

Kab. (1-312) 735-4477;
Rez. (708) 246-0067; arba (708) 246-6581

DR. E. DECKYS

GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR
EMOCINIS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. E. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirm. 3 v.p.p.-7 v.v., antr. 12:30-3 v.p.p.
treč. uždaryta, ketv. 1-3 v.p.p., penkt.
ir šešt. 9 v.r.-12 v.p.p.

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
(1-312) 778-6969 arba (1-312) 489-4441

DR. K. A. JUCAS

ODOŠ LIGŲ SPECIALISTAS
IŠSIPLIETUSIŲ KOJŲ VĖŽIŲ
IR ŽAIZDŲ GYDYMAS
ODOŠ AUGLIŲ IR KOSMETINĖ
CHIRURGIJA

5540 S. Pulaski Road.
Tel. (1-312) 585-2802
Valandos pagal susitarimą
Pirm., antr., penkt. 12-3 v.p.p., ketv. 2-7 v.v.
Reikalui esant atvažiuoju ir į namus

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS

Specialybė vidaus ir kraujos ligos
Nechirurginis išsiplėtusiu venų
ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road.
Tel. (1-312) 585-2802
Valandos pagal susitarimą
Pirm., antr., penkt. 12-3 v.p.p., ketv. 2-7 v.v.
Reikalui esant atvažiuoju ir į namus

DR. JOVITA KERELIS

Dantų Gydytoja
3315 W. 55 St., Chicago, IL
Tel. (1-312) 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Val. pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: (708) 652-4159

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val vak.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. PETRAS V. KISIELIUS

DR. EUGENE MCENERY
DR. JAMES BUDERY
INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
155 N. Michigan Ave., Suite 324 ir
5635 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
81 St. ir Kean Ave., Justice, IL
Tel. (1-312) 565-2960 (veikia 24 val.)
Valandos pagal susitarimą

DR. S. LAL

SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
(1-312) 434-2123
Pirm. 2-7 Antr. ir
ketv. 9-12 Penkt. 2-7

Kab. tel. (1-312) 585-0348;
Rez. (1-312) 778-5533

DR. FRANCIS MAŽEIKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą; pirm. ir ketv. 12-4
6-9; antr. 12-6; penkt. 10-12, 1-6

Kab. tel. (1-312) 471-3300;
Rez. (708) 442-6297

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.

KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, IL 60652
Pirm., antr., ketv. ir penkt. 8-12
pagal susitarimą

Cardiac Diagnosis, Ltd.

Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.

S. PRASAD TUMMALA, M.D.
PETER STECY, M.D.
Y. CHRISTOPHER CHIU, M.D.
CESAR J. HERRERA, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

Namų (708) 584-5527

DR. ALGIS PAULIUS

ORTOPEDINIS LIGOS
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. (1-312) 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. (708) 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS

Optometristas (kalba lietuviškai)
Tikrina akis, pritaiko akinius
2618 W. 71st St.
Tel. (1-312) 737-5149
Val. pagal susitarimą
Palos Vision Center, 7152 W. 127th St.
Palos Hgts. Ill. Ketv. val. 3-6 v.v.
Tel. (708) 448-1777

DR. ANTANAS G. RAZMA

SPECIALYBĖ — PLAUCIŲ LIGOS
4700 W. 95 St.
Oak Lawn, IL 60453-2533
Tel. 708-636-3113

DR. DANA M. SALIKLIS

DANTŲ GYDYTOJA
10442 W. Cermak Rd.
Westchester, IL 60153
Tel. 708-531-1113
Valandos pagal susitarimą

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antr. 1-4 v. p.p. ir ketv. 2-5 v. p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Kabineto tel. (1-312) 776-2880.
Rez. (708) 448-5545

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.

Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbama lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (1-312) 585-7755

ARAS ŽLIOBA, M.D.

AKIŲ CHIRURGIJA
AKIŲ LIGOS
Good Samaritan Medical Center-
Naperville Campus
1020 E. Ogden Ave., Suite 310,
Naperville, IL 60563
Tel. 1-708-527-0090
Valandos pagal susitarimą

Kab. tel. (1-312) 586-3166;
Namų (708) 381-3772

DR. PETRAS ŽLIOBA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 3-6
Šeštadieniais pagal susitarimą

VISŲ VARDU

Didžiojoje ir džiaugiamės, kad Lietuvos vardas beveik kas valandą kartojamas tiek spaudoje, tiek televizijoje. Išgirstame ir vienokių ir kitokių nuomonių, bet dabar net visai menkai apsišvietęs pilietis arba toks, kurį be sporto ir muštynių niekas daugiau neįdomia, jau yra girdėjęs apie Pabaltijį ir geras žinias apie jo laisvę, nors seniau retas žinojo, kur tie vis kartojami Baltics yra. Nuolat rodomas ir žemėlapis, sužinoma, kad tie baltiečiai nėra rusai, o tik jėga okupuoti ir dabar po penkiasdešimt metų vel išsilaisvinę žmonės.

Tačiau neseniai kvapą užėmė vienas mūsų tautietis, turėjęs progą pasisakyti per Associated Press programą apie laisvę, vėliau Lietuva ir pasikeitimas Sovietuose. Apie tai prašėjęs Lietuvių Bendruomenės vicepirmininkas Rimas Dirvonis, o jo žodžiai buvo kartojami programose visą vakarą. Tad apie ką jis ten išsireiškė, kad dabar atrandų veltą apie tai rašyti? O gi apie Jelciną – ir štai ką jis rado reikalinga pasakyti mūsų visų vardu.

„Nežiūrint to, kad Jelcinas esąs šios dienos herojus, jis gali išsiruoti ir stiprų rusišką imperialistą“. Dirvonis neturėjo teisės kalbėti visos Lietuvos Bendruomenės vardu ir tokią nuomonę išreikšti viešai. Ar gal kas jį įgalioja? Šiuo momentu, kai ieškome draugų, kai visam laisvam pasauliui Jelcinas yra herojus, jis apšaukė jį imperialistu. Ar tik todėl, kad jis rusas? Dirvonis rado reikalingą šiuo momentu taip aptarti asmenį, kuris pirmas reikalavo paleisti iš Sovietų Sąjungos pabaltiečius, kaip neteisėtai užimtus, išnaudojamus ir visai naikinančius už savo norą būti laisvais. Juk tai jis prispyrė Gorbačiova pagaliau keisti savo liniją apie komunizmą, duoti atskiroms respublikoms daugiau teisių, vis kartodamas, kad Pabaltijis turis teisę nebūti jų Sąjungoje, o tvarkytis pats savo žemėje. Juk tai milžiniškas skirtumas nuo Busho postringavimo, visai suktas uodega, o pasaulis vis girdėjo laisvę pasaulio „naujos tvarkos“ skelbimą tuo pat metu stojant komunistų pusėn ir palaikant jų pažiūras.

Tuo laiku, kai Bushas bežadėdė golfą ir mažai siejosi bei kuo, išskyrus Gorbačiovo gelbėjimą, Jelcinas stėjo ant tanko kalbėti tautai ir skelbė, kad jis išmoko iš lietuvių ginti savo parlamentą nuo užkietėjusių senųjų, perėmusių valdžią ir įsakinejančių armijai. Jelcino žodžiai sukėlė net abejingiausius savo tautiečius stoti laisvės pusėn.

Kai išlaisvintas Gorbačiovas iš pradžių atsisakė uždaryti komunistų partiją ir perimti jų pastatus, Jelcinui pavyko jį perkalbėti ir įrodyti, kad visa rusų tauta seniai kitaip galvoja. Ir štai lietuvis išeina prieš jį

su tokia nuomone, kad mes tik nebandykim jį pasitikėti, nes jis rusas. Teisybė, galvoti vienaip ar kitaip visi mes turim teisę, bet esant lietuvių Bendruomenės vadovu švaistytis tokiais posakiais viešumoje ir net per visuose pasaulio kraštuose matomą televizijos stotį yra neatsakinga, nes čia prabylama ne savo, o visos mūsų visuomenės vardu.

***

Po nepavykusio komunistinių senųjų perversmo Sovietuose dabar dažnai kalbama apie „raganų medžioklę“. Vieni perspėja, kad tas įsivardinimas tikrai išeis iš racionalių ribų ir žmonės bus sodinami kalėjimui jau vien už tai, kad laike to pušo jie išsigandę sėdėjo namuose užsirašinėję ir nežinojo kaip elgtis, bet gal ne todėl, kad buvo pučinių pusėje. Išgyvenus septynioliasdešimt metų užrištoms burnoms, dauguma vyresniųjų dar atsiminė tokių perversmų pasekmes ir nesiveržė į gatves ir aikštes, rodydami savo džiaugsmą komunistų valdžios griuvimu, kaip tą darė jaunesnioji karta, tiesiog guldama prieš atriedančius tankus.

Neišvengiamai tokia raganų medžioklė gali atsirasti ir Lietuvoje, kur ne vienas bandys suvesti sąskaitas su buvusiais komunistų partijoje tautiečiais. Yra tačiau posakis, kad „kilniausias kerštas yra kaltės atleidimas“. Ar ne taip mes meldžiamės, sakdami: kaip ir mes atleidžiame savo kaltę, ninkams? Argi kerštas tikrai yra toks saldus? Kas gali išvėlgti į kito asmens sielą, išmatuoti jo protavimo ribas, gal jo nuosirdų itikėjimą į visus sulysinančią sistemą?

Turim ir kitą gerą posakį, tai kad „yla vis vien išlys iš maisto“, – tada žinios, ar asmuo buvo prisitaikęs, ar veržėsi pirmą, pamatęs progą komunizmui atidarius vartus kiekvienam norinčiam prisidėti, ar tik tylus, baltas ir kenčiantis tautietis. Tiek darbo dabar laukia išsilaisvinusi mūsų Tėvynė, kad sąskaitų suvedinėjimas niekam nebūtų naudingas. Aišku, turėjome ir aiškių Judošių, bet štai likimas ir jiems apkarpė ragus ir nagus.

Kiekvienos dienos spauda atneša vis geresnes naujienas, skaitom apie griūvančią imperiją ir džiaugiamės ten ateinančią, jaunimui dar nepatirtą, demokratiją. Rusai, aišku, bandys ten kaip nors palaikyti savo tautiečių interesus, bet kitų valdymas bent šiuo metu nebūtinai įmanomas. Idomus buvo Ševardnadzės atsakymas, kai spaudos žmonės jį užklausė, kodėl jis atsisakė įeiti į šiuo metu sudaromą Gorbačiovo kabinetą Sovietų Unijai? Jis tik truketelėjo pečiais ir nekaltai užklausė: kokiai Sovietų Unijai?

RKV

REGISTRACIJOS PASIKEITIMAI

Chicago Board of Election Commissioners pirmadienį, rugpjūčio 26 d. pranešė, kad bus pagerinama rinkėjų registracija. Be jau esančių 2,912 balsavimo apylinkių punktų, ateinančiais metais bus atidaryta dar 500 savaitgaliais veikiančių registracijos punktų. Kiekviena iš miesto 50-ties vardų turės 10 savaitgaliais veikiančių registracijos vietų, kurios pradės veikti prieš kiekvienus rinkimus 30 ir 31 dieną ankščiau.

LIGONINIŲ VARŽYTINĖS

Ravenswood ligoninė ir grupė daktarų pareiškė norinti pirkti iš varžytinių Martha Washington ligoninę už 2,7 milijono dol., bet Washington advokatai sako, jog buvo pasiūlyta ir didesnė suma. Ravenswood pareigūnai tvirtina, kad jie nėra girdėję apie tai ir atsisakė komentuoti apie savo tolimesnius ketinimus.

Kareivis, vanduo ir ugnis greitai pasidarė sau vietas. Italų priežodis

KREMLIAUS ĮVYKIAI LIETUVOS DIPLOMATO AKIMIS

JONAS DAUGĖLA

„Noriu pagirti jūsų sveitą už tokį inteligentišką visų įvykių aptarimą. Šiomis dienomis idėmiai klausiausi daugelio žymiųjų TV ir spaudos žurnalistų pasisakymų. Bet čia išgirdau politinio eksperto nuomonę. Tikiu, kad jo inteligencija ir kantrybė ras deramą klausytojų atgarsį. Lietuvos laisvės siekimus turėtų paremti visos pasaulis“.

Tokiais žodžiais atsiliepė vienas Lietuvos žydų kilmės klastojas rugpjūčio 21 d. per C-SPAN televizijos siustuvą stebėjęs Lietuvos Diplomatinio atstovo min. Stasio Lozoraitio pranešimą.

Tą dieną min. S. Lozoraitis net du kartus pasirodė šios šalies televizijos marškose. /I visą šių dienų Kremliaus revoliucijos eigą jis pažvelgė lietuviu akimis, išryškino šandieninę Lietuvos padėtį šių įvykių akivaizdoje ir bandė nuspėti mūsų valstybinio politinio gyvenimo perspektyvas. Visi jo pasisakymai buvo tikslūs ir pagrįsti praeities patirtimi.

Bandymas nuversti Gorbačiova yra beviltiškos komunistų pastangos atsukti gyvenimo laikrodžius atgal. Komunistai dar vis tebegyvena pereinamojo laikotarpio metu, kai negali suprasti, kad šandien jau esame atsidūrę prie 20 amžiaus pabaigos ir visos pasaulis jau žengia į 21-mąjį šimtmetį. Jie nesugebėjo susitaikyti su mintimi, kad Sov. Sąj. vis tiek anksčiau ar vėliau subyrės. Kiekviena komunistų paversta tauta turi savą istoriją, skirtingą kalbą, papročius ir kt. Komunistai niekada neturėjo, o ypatingai šandien neturi tos klijuojamos medžiagos, kuri galėtų pavergtas tautas suklijuoti į vieną junginį. Visas šis perversmas buvo tikra kvailystė. Min. S. Lozoraitis nuo pat pradžios nė vienai minutei netikėjo, kad jis galėtų pavykti.

Tenka tik džiaugtis, kad Lietuvoje tos kelios dienos palyginti praėjo ramiai, nors ir nebuvo išvengta aukų. Dabar daugiausia rūpesčio kelia Raudonosios armijos daliniai. Sunku numatyti kada jie apleis Lietuvos teritoriją. O ypatingai yra pavojingi OMON daliniai. Tai yra žmogžudžių gaujos, kurios niekam nepriklauso ir niekas jų negali kontroliuoti. Tie plėšikai yra gerai ginkluoti ir nėra pasiryžę išsiskirstyti.

Netekę bet kokios paramos, jie gali pasitraukti į miškus ir pradėti terorizuoti kaimo žmones.

Gorbačiovo sugrįžimu lietuviams per daug nedžiuguja. Vis dėlto negalime užmiršti, kad jis visai nenorėjo kalbėti apie Lietuvos nepriklausomybę. Jo valdymo metu buvo žudomi Lietuvoje žmonės. Jis leido Lietuvoje siausti OMON daliniams. Prezidento V. Landsbergio santykiai su Gorbačiovu praeityje, be abejojimo, buvo blogi. Gorbačiovas 1989 m. tuojau po rinkimų atvyko į Lietuvą. Jis buvo labai blogai priimtas. Darbininkai jį pasitiko demonstracijomis ir panieka. Tad, žinoma, Gorbačiovas užvirė neapykantos jausmais prieš lietuvius. Šia savo neapykanta jis išliejo pasiūsdamas į Lietuvą žiaurius karinius dalinius ir stengėsi nematyti jų siautėjimo. Ar paskutiniai Kremliaus įvykiai įtikins Gorbačiova, kad jis stovi ant klaidingos bazės, ir ar jis supras, kad jis turi kurti naują bazę, parodyti ateitį. Bet pirmieji jo pareiškimai daug vilčių mums neduoda. Jis vėl kalba apie Sov. Sąj. konstitucijos reikalavimus ir pan. Jis turėtų pagaliau suprasti, kad Lietuva nėra Sov. Sąjungos dalis. Svetimos valstybės konstitucija negali saistyti Lietuvos vyriausybės, negali būti privaloma kitos valstybės gyventojams.

Sov. Sąjungai būtų daug naudingiau laisvos nepriklausomos Pabaltijo valstybės. Užsimegtų laisva prekyba ir Sov. Sąjungai naudingi prekybiniai ryšiai. Jau ir dabar Lietuva pradėjo organizuoti maisto siuntas Maskvos ir Petrapilio gyventojams. Lietuva visada sugebėjo išlaikyti gerus santykius su savo kaimynais.

Vertindami paskutinius įvykius, lietuviams neižiūri vien Jelcino laimėjimo ir Gorbačiovo pralaimėjimo. Tai buvo demokratijos laimėjimas prieš komunizmą ir jo diktatūrą. O jo laimima atomazga parodė pasauliui Rusijos tautų demokratinių laisvių ilgesį. Iki šiol daugelio nuomone JAV vyriausybės valstybės departamentas nėra labai tinkama vieta ieškoti paramos kovoję prieš komunizmą. Tačiau min. S. Lozoraitis šiomis dienomis palaiko ypatingai artimą ryšį su jo pareigūnais ir

banda daug supratimo ir pritarimo Lietuvos reikalams. Turime labai daug draugų tiek Valstybės dep., tiek ir Baltijos vyriausybės neprašo medžiaginės paramos. Yra tik vienas vienintelis prašymas – pripažinti Lietuvos vyriausybę ir užmegzti diplomatinis santykius. Iki šiol šiuo atžvilgiu JAV prezidentas laikėsi labai santūriai. Jis net nepadarė griežtesnio pareiškimų, kai buvo žiauriai nužudyti Lietuvos muitinių pareigūnai ir taip pat po sausio 13 d. žudynių. Bet vis dėlto džiugu, kad Kremliaus įvykių akivaizdoje jis vis dėlto pagaliau pripažino Lietuvos teisę į nepriklausomą gyvenimą.

Visos tautinės mažumos Lietuvos teritorijoje visada turėjo ir šiandien turi visiškai saugų gyvenimą. Ir tai yra ryškus kasdieninio gyvenimo demokratijos pavyzdys. Jis gali būti labai reikšmingas, kai Lietuva pilnai atstatys savo valstybinę nepriklausomybę ir bus praverstos durys į vakarų pasaulio civilizaciją.

Per paskutiniuosius 50 metų svetimos valstybės į Lietuvą įvestavo tik terora, baimę ir vergiją. Ir tai buvo natūrali įvairių unijų pasekmė. Visos unijos ir sąjungos Lietuva visada buvo jėga pirmosios. Tų unijų mes ir bijome ir jų vengsime. Pasaulyje Lietuva nėra nauja demokratija. Lietuva turi kelių šimtmečių valstybinio gyvenimo patirtį ir istoriją.

Tiesa, ši istorija kelis kartus buvo įvairių unijų nutraukta. Lietuva visada yra pasiryžusi jungtis į tarptautinį ekonominį

bendradarbiavimą. Mes esame taiką mylinti tauta. Vien kerstui išlieti mes nesigriebėme ginklo net ir tada, kai mūsų žmonės buvo žudomi. Ginklo nesigriebėme net ir tada, kai žiauriausiai buvo nužudyti muitinės tarnautojai.

Galime didžiulius, kad Lietuva yra tautų išsilaisvinimo pradininkė. Bolševikų imperijoje ji pirmoji išdrijo paskelbti savo nepriklausomybės atstatymą ir iki šiol ji išlaikė. Gorbačiovo teroras ir visokios blokados nepalaužė tautos valios. Net ir barikados ginti Rusijos respublikos vyriausybė ir Jelciną buvo pastatytos Vilniaus barikadų pavyzdžiu. Šandien Lietuvos pavyzdžiu seka kroatai ir slovenai. Prieš tautų nepriklausomą gyvenimą valia palūžė ir militarinė jėga.

Bet pagaliau ir pati jėgos savoka šandien jau yra įgavusi visai kitokią sampratą. Japonija turi daug mažesnę teritoriją už Californiją ir neturi jokios ginkluotos jėgos. Tačiau pasaulyje pirmąją savo ekonominio pranašumą. Tuo tarpu Sov. Sąjunga yra užėmusi neišmatuojamai didelę žemės rutulio dalį. Toje žemėje glūdi neišsemiami turtai – žaliavos, alyvos ir kt. Ji turi didžiausią karinę jėgą ir tiksliausias branduolinių šaudmenų. O jų žmonės gyvena ir visada gyveno skurde ir kentėjo bado. Kai jie mus persekiojo ir kankino teroru ir blokadomis, didžiosios vakarų demokratijos mums nepadarė. Mus užjautė ir mums pagelbėjo kaimyninės ukrainiečių, rusų, baldgudžių tautos. Jų pagalba išsilaukėme. Tad tautų bendradarbiavimo ir tarpusavio solidarumo jėga yra daug stipresnė už bet kokią militarinę jėgą.

Min. St. Lozoraitis šiuo savo

pasirodymu neabejotinai teisingai įvertino visus paskutiniuosius įvykius. Keliolikai milijonų TV žiūrovų jis vispusiškai pristatė dabartinę Lietuvos padėtį, paryškino mūsų žengiančios į laisvę tautos problemas ir išryškino ateities valstybinio gyvenimo viltis.

Tai dar kartą likome įtikinti nepakeičiama Lietuvos diplomatinės reikšmės, kuri dar daugiau išryškėjo šiuo lemiamu metu. O min. S. Lozoraitis savąjį ir svetimą aplinkai pademonstravo savo prigimtus diplomatinis gabumus ir šio darbo patirtį. Jo geras kalbos žinojimas, laisva laikysena ir ūmi orientacija išryškino jo pilnutinę asmenybę. Buvome įtikinti, kad St. Lozoraitis yra pilnai patikimas testis Nepriklausomos Lietuvos diplomatinės tarnybos sukurtais tradicijomis.

Paskutiniu metu skelbiamais „Drauge“ St. Lozoraitis painformavo lietuviškąją visuomenę, kad jo vadovaujama Lietuvos pasiuntinybė Washingtone yra susidūrusi su pinigais sunkumais. Jis kvietė lietuvių savo aukomis prisidėti prie pasiuntinybės išlaikymo. Ši jo atsisaukimą savo parašais parėmė ir mūsų vadovaujama organizacijų pirmininkai. Be abejojimo, būtų buvę daug išpuodinčių, jeigu tie vadovai savo parašus dar būtų patvirtinę stambesniems aukoms iš jų valdomų lietuviškų fondų. O ir iš viso šiuo atveju pasiuntinybės išlaikymo našta turėtų pasimti. Vyr. Lietuvos Išlaisvinimo komiteto išlaikomas Tautos Fondas. Pasiuntinybės išlaikymas pilnai įeina į Viko veiklos apimtį. O jeigu šio fondo kapitalai nebūtų pajėgūs pilnai padengti pasiuntinybės išlaikymo išlaidas, tai ir aukų rinkimą šiam svarbiui reikalui turėtų organizuoti Tautos Fondo valdyba.

A. Maceina

Tautinių šokių kursuose Dainavoje. Iš kairės: D. Dzikiene, A. Karniene, B. Juodelis, B. Jasaitienė ir pirm. dr. P. Kisieliū.

UNDINĖ

NOVELĖ

AURELIJA M. BALASAITIENĖ

2

Netoliese matėsi salėlė, į kurią galima buvo nuplaukti ir išsitiesti ant bangų nuzulintų, saulėje įkaitusių uolų. Rimas visu ūgiu išsitiesė ir apsidarė. Staiga jo akys sustojo ties jauna, liekna, labai patrauklia mergina, kuri, kaip ir jis, atrodė pasirodusi šokti į bangas. Rimas krūptelėjo – tai pažįstamas veidas, net ir lietuviškos spaudos puslapiuose matytas. Ar tai ne Raminta Guobaitė, su kuria jis dar gimnazijoje būdamas susipažino skautų stovykloje? Taip, tai ji, ta pagarsėjusi gražuolė, kuriai pasisekė prasimušti modeliotojų karjeroje. Rimas nutarė ją užkalbinti.

– Atsiprašau, ar jūs – Raminta?

Sviesiaplaukė mergina pasuko į jį galva, ranka prisidengdama nuo saulės akis.

– Tai, aš... – Jos gražiame veide nuostabos ir nepasitenkinimo išraiška perkreipė prinokusias vyšnius primenančias lūpas. – O... – Veido įtampa pamažu atsileido, pasikeitė į paprastą abejingumo išraišką. – Aš jus prisiminu. Jūs esate... Linas? Ne, ne, Rimas. Ar ne?

– Taip, aš Rimas Tautenis... Aš tiek daug esu apie jus girdėjęs, skaitęs, jūsų nuotraukomis grožėjies. Ka jūs čia veikiate viena? Kiek žinau, jūs buvotė Londone, ar net Paryžiuje, skrajodama po platumų pasaulį.

– Ak, kaip sunku pagėgti... nuo... nuo visko. Noriu pabūti viena ir pasidžiaugti savo laisve, kurios seniai

nebeturiu. Džiaugiuosi trumpalaikėmis atostogom. Pasilgau namų, pasilgau tėvų, net ir šito mielo ežero, kuriame dar kūdikio būdamas išmokau plaukti.

Ji nusigrėžė ežero pusėn, lyg nenorėdama tęsti pokalbio. Rimas nenorėjo jos paleisti. Jo nebeviliojo sidabrinė ežero bangų vienu.

– Ir aš ieškau gamtos poilsio, todėl šandieną atsidūriau čia taip pat vienas. Gal plauksime kartu? Iki salos? O gal pabandytume lenktynes? – jis šypsojosi, neatitrukdamas žvilgsnio nuo jos veido. – Juk kadaise stovykloje kartu ir prie laužo dainavome, ir pasirodymuose dalyvaavome.

– Taip atrodė taip begaliniai seniai... O juk ežeras priklauso visiems. – Ir, nieko daugiau neatsakiusi, mergina lengvais, grakščiais žingsniais pasileido bangų link. Rimas šoko įkandis, kiek pavėluodamas, negalėdamas nuo jos atitraukti akių. Raminta plaukė kaip žuvis. Įtemps jėgas, Rimas ją pasivijo. Nardydama tarp bangų, lyg jūroje gyvenanti undinė, Raminta greitai pasiekė salėlės krantą ir stinos grakštumu užsiluogė ant išsikušusios uolos. Kiek pakopusi, išsitiesė, greitai alsuodama, ant plokščio akmens. Jos ilgi, šlapi plaukai drakėsi apie dailią galvutę, kaip saulėje džiuginamas linų pluoštas, dengė jos baltus pečius, o vandens srovėlės siauromis čiurkšlėmis varėjo jos kūną. Rimas išsitiesė šalia, akies kampučiu stebėdamas, kaip Maironio Kastytis, tą nuostabią „marių dovaną“. Jo širdis plakė neramiai. Gal nuo greito plaukimo, o gal...

– Jūs vistiek esate nuostabiai graži. – neiškentė jis, pertraukdamas tylą. Aplink tesigirdėjo bangų pliuskinimas ir retkarčiais ties galvomis suklykdavo paklydusi žuvedra.

– Ilgai teko to jūsų pasakymo laukti, – sarkas-

tiškai atsakė neatmerkdamą akių Raminta. – Aš prie tokių komplimentų esu pripratusi. Vyrai iš viso neturi daug ko pasakyti, atsidūrę vieni šalia neblogos išvaizdos merginos.

– Aš... Aš... – kiek sumišęs, Rimas nežinojo, kaip reaguoti. – Aš ta pasakiau labai nuosirdžiai. Be to, skirtumas tarp pat gali glūdi ir tame, kas yra komplimento autorius. Jūs man ne modelis, kurio nuotrauka puošia madų žurnalus. Jūs man esate nuostabus Dievo kūrinys. Jo rankų šedevras.

– Jūsų žodžiais tikečiau, jei jūs būtumėte skulptorius ar dailininkas.

– Aš ir esu.

– Kaip tai? – Raminta pakėlė galvą ir pažiūrėjo klausimai į Rima.

Rimas atsisėdo priešais ją, nuleido kojas nuo akmenų į vandenį, ir trumpai papasakojo apie savo mokslą ir laimėjimus. Raminta užmerkė akis ir klausėsi nepertraukdama. Rimui baigus kalbėti, ji atsisėdo ir suėmusi pluoštą plaukų, juos ėmė grežti. Vandens lašai sidabrine čiurkšle pabiro po jos kojomis. Papurčius galvą, ji prisėdo šalia jo.

– Gal ir suklydau, bet modeliavimas padarė mane cinišką ir įtarinę. Nepratestavau, kad jūs mane atsivijote į salą, nes jūs man atrodėte šaltas, abejingas ir nuosirdžiai paprastas, toks, kokį prisimenu iš stovyklų, iš kurio lūpų negalima tikėtis banalių komplimentų. Bet gyvenimas keičia žmones. Aš nuosirdžiai troškau pabūti viena, gal todėl ir esu tokia atšauri.

– Matau, kad pasisekimas karjeroje jus tokia padarė. Kaip gaila.

(Bus daugiau)

MŪSŲ KOLONIJOSE

Phoenix, Az.

AKTYVUS LIETUVIŲ REAGAVIMAS Į IVYKIUS LIETUVOJE

Tiek Lietuvių Bendruomenė, tiek Lietuvių Katalikų misija labai jautriai atsiliepia į visą, kas vyksta mūsų tėvyneje. Traagiški ir džiaugsmingi įvykiai randa gilų atgarsį visų širdyse. Kad paminėjus liepos 31 dienos Medininkų žudynes, prieš kelias savaites lietuvių bažnyčioje degė 7 gedulo spalvomis perjuostos žvakės ir visi meldėsi už žuvusiuosius. Po nevykusio komunistų perversmo ir Lietuvai ši kartą jau galutinai atsistojus ant laisvės ir nepriklausomybės slenksčio, rugpjūčio 25 diena tautiniais motyvais ir gėlėmis išpuošto bažnyčioje buvo švenčiama padėkos ir džiaugsmo diena. Mišias aukojo arkivyskupas Paulius Marcinkus, dėkodamas Dievui už suteiktas Lietuvai malones, bet tuo pačiu ragindamas melstis, kad mūsų tėvyne, atsikračius vienos vergijos, nepakliūtų į naują materializmo vergiją, kuri vis labiau plečiasi pasaulyje.

Po Mišių visi susirinko į parapijos svetainę pasivaišinti ir pasidalinti bendru džiaugsmu. Nuotaika buvo labai pakili, nors visi galėjosi, kad gerbiamas ir mylimas šios Misijos kapelionas kun. Romanas Klumbis dėl silpnos sveikatos negalėjo būti mūsų tarpe. Nežiūrint to, jis savo namų koplytėlėje aukojo padėkos Mišias ir, pagal jį, „savo širdimi buvo su mumis“.

Paskutinių įvykių Sovietų Sąjungoje deka pasidarė puiki proga Pabaltijo kraštų žmonėms plačiai pasireikšti Amerikos spaudoje, televizijoje bei radijo programose. Ir ta proga buvo puikiai išnaudota. Šioji srity ypatingai daug pasidarė Arizonos Lietuvių Bendruomenės pirmininkė Antonija Petrulienė, Phoenix klubo pirmininkas Richard Dixon ir Vytas Adomaitis. Jų posakiai buvo cituojami ne viename Phoenix dienraščio straipsnyje ir daug kartų matėm juos televizijoje, pareiškiant savo mintis ir pastabas Lietuvos laisvės reikalu. Ypač buvo įdomu, kai tie trys minėtieji ir kartu su jais latvių atstovė Mara Trapans rugpjūčio 23 dieną 1 val. p.p. dalyvavo radijo KTAR-AM „talk show“ programoje. Viens iš eilės išsamiai papasakojo Lietuvos bei Latvijos istoriją, Pabaltijo okupaciją su visomis jos pasekmėmis ir paskutinius pilnus džiaugsmo ir vilties įvykius, ryšius su nepavykusiu komunistų perversmu ir prasidėjus klausimams dėl paklausėjų didelio susidomėjimo, vienos valandos programa buvo pratęsta iki pusantros valandos. Tas neatitiktina dažnai.

Vikt. Zakariene

DRAUDŽIAMA PALIKTI AUTOMOBILIUS

CTA susitarė su Chicagos policija, kad automobiliai, palikti autobusų sustojimo vietose, bus labai greitai pašalinami, nes CTA gatvių priežiūros pareigūnams suteikta teisė leisti betarpiškai tuojau pat nubauti tokius automobilių savininkus. Viena tik detalė galutinai dar nėra apspręsta, kokių būdų CTA pareigūnams gali aliarmuoti auto vilkikus.

Mirtis parodo gyvenimo tuštumą, tikras gyvenimas parodo mirties bejėgiškumą sužaloti tuos, kurie myli Dievą.

V. J. Budrikas

NEW JERSEY GUBERNATORIUS SU PAVERTGTAISIAIS

New Jersey valstijos gubernatorių Jim Florio Rytų Europos etninių grupių, gyvenančių šioje valstijoje, atstovų tarpe rugpjūčio 23 dieną. Tai 52 metinių dieną nuo Molotovo-Ribbentropo pakto, privedusio prie Pabaltijo valstybių okupacijos bei kitų Rytų Europos žemėlapių pasikeitimų. Šią dieną pasirinko gubernatorių Jim Florio iškilmingesniai bei prasmingesniai išpūdziai, pasirašant egzekutyvinį potvarkį New Jersey valstybinės mokyklos dėl mokymo Rytų Europos pavertusių tautų istorijos.

Jau 1984 metais New Jersey valstijoje buvo sudaryta komisija, pasirūpinti, kad mokyklų programų dalis, liečianti Rytų Europą, būtų neiškreipta, teisinga, objektyviai vertinanti tų tautų kultūrinius pasiekimus bei jų politinę raidą. Šiose pastangose ir New Jersey lietuviai tų mokyklų mokytojai ir

New Jersey gubernatorių Jim Florio — vidury.

Lietuvių Bendruomenės atstovai gerokai prisidėjo šios komisijos darbuose. 1989 m. komisija savo darbus komisijoje užbaigė ir projektą įteikė gubernatoriui, tačiau tuo metu Rytų Europoje jau pūstėjo laisvėjimo vėjai, paveikdami pavertusias tautas. Prasidėjo laisvėjimo pastangos, ypač stipriai

pasireikšusios Pabaltij. To poveikyje gubernatorių Florio komisijos darba pratęsė, pavesdamas įjungti pakoregavimus.

Komisijai pavesta darba užbaigus, gubernatorių rugpjūčio 23 d. sukvietė 60 etninių atstovų dalyvauti to egzekutyvinio potvarkio iškilmingame

pasirašyme.

Gubernatorių Florio neskubėjo su sukvietaisiais atsiveikinti: jis pokalbiuose dalijosi paskutinių įvykių Europoje bei Sovietuose išpūdziais, rodydamas savo pasitenkinimą laisvės atgaunančių tautų žygiais.

Valentinas Raugas

KASOS NARIAMS IR VISUOMENEI

Po paskutinių pasikeitimų Kasos nariai ir taupytojai kelia daug klausimų dėl Kasos finansinės padėties ir jos ateities. Buvę direktoriai, komitetų nariai, skyrių vedėjai ir tarnautojai jaučia pareigą nariams duoti paaiškinimą, kuris dalinai padidino ankstyvesnius pranešimus ir metiniuose susirinkimuose iškeltus faktus.

Kasos vienuolikis ir pusės metų egzistavimą galima padalinti į tris laikotarpius. Pirmas etapas tęsiasi nuo 1980 m. vasario mėn. Kasos įkūrimo iki 1987 m. liepos mėn., pirminkaujant Vytautui Vebeliūnui. Per tą laikotarpį buvo išduotos stambios komercinio tipo paskolos, daugumoj surištos su nekilnojamo turto partnerystėmis (limited partnerships). Jas pagrindinai tvarkė ir kontroliavo „Lito“ investavimų bendrovė ir jos padaliniai. Kurį laiką šios paskolos buvo apmokamos ir Kasai davė reikalingas pajamas. Ilgainiui tačiau paskolų mokėjimai ėmė vėluoti ir prieš trejetą metų dauguma jų visiškai sustojo. Tas atnešė Kasai daug finansinių problemų, dėl kurių federalinė NCUA agentūra nustatė griežtus paskolų apmokėjimo terminus, sustabdė naujų biznio paskolų išdavimą ir pareikalavo atidėti stambias sumas į rizikingų paskolų rezervinį fondą.

Tolimesnis Kasos etapas prasidėjo 1987 metais, pasitraukus pirmininkui Vytautui Vebeliūnui, kai kuriems direktoriams ir skyrių vedėjams. Nauja direktorių taryba, vadovaujama prof. dr. Rimo Vaičiūčio, ėmėsi visų legalių priemonių atgauti senas paskolas, išduoti naujas paskolas tiksliai pagal griežtas reguliacijas ir bendrai pertvarkyti Kasos finansinę padėtį. Žemiau paduoti skaičiai parodo Kasos pozicijos pasikeitimus nuo 1986 m. gruodžio 31 iki 1991 m. gegužės 31.

Indėliai 1986.XII.31 — 57,165,846; 1991.V.31 — 74,255,856;

Nekilnojamas turtas 1986.XII.31 — 527,403; 1991.V.31 — 2,394,188;

Paskolų suma 1986.XII.31 — 44,466,820; 1991.V.31 — 65,132,855;

Blogų paskolų rezervas 1986.XII.31 — 3,226,388;

1991.V.31 — 6,615,716 ir kiti rezervai

Ši lentelė parodo, kad, nežiūrint suvaržymų ir sunkių sąlygų, buvo padarytas stiprus finansinis progresas. Buvo žymiai pakelta indėlių suma, padidinta Kasos nuosavybių nekilnojamo turto vertė, išduota daugiau patikimesnių paskolų ir padvigubinti paskolų fondo rezervai. Paskutinių ketverių metų laikotarpyje Kasos vadovybei pavyko parduoti ar atgauti užstatų virš 7 milijonų dolerių vertės anksčiau minėtų paskolų. Taip pat prieš keletą mėnesių buvo parduota 4.5 milijonų dolerių nuosavybė, dėl kurios 1984 metais buvo išduotos Kasos paskolos. Rezultatai buvo pasiekti dėka ilgų valandų sunkaus darbo, už kurį galima padėkoti Kasos tarnautojams, skyrių vedėjams ir ypač komitetų bei direktorių tarybos nariams, kurie be jokio

užmokesčio daug laiko paaukojo Kasos labui. Visi skyriai dirbo sąžiningai ir taupiai, kaip patvirtina faktas, jog Kasos operatyvinės išlaidos buvo daug mažesnės, negu kitų panašaus dydžio kredito unijų.

Nežiūrint visu pastangų ir progreso, neapmokamų paskolų problema, įsivyravusi per pirmuosius 7 Kasos gyvavimo metus, liko neišspręsta. Nors Kasos vadovybė su advokatų pagalba dėjo visas pastangas paskolas atgauti, 1991 metais neapmokamų paskolų suma tebeviršijo 10 milijonų dolerių. Kadangi paskolų išreikalavimas ir rinkimas vyko sunkiai ir lėtai, NCUA reguliatoriai pareikalavo rizikingų paskolų fondą pakelti dar bent 4 milijonus dolerių. Tas dar labiau apsunkino Kasos išteklis ir išaukė NCUA atstovų reikalavimą visiškai perimti Kasos tvarkymą. Tuo būdu nuo 1991 m. rugpjūčio 1 d. prasidėjo trečiasis Kasos etapas.

Mes norime priminti, kad visiems nariams NCUA atsiųstoje informacijoje aiškiai

pasakyta, jog kiekvieno nario taupymo saskaitos tebėra saugiai apdraustos iki 100,000 dolerių. Pagal atsiųstą informaciją, federalinių kredito unijų NCUIF draudimo fondas yra vienas iš stipriausių Amerikos bankinėje sistemoje ir Kasos narių santaupos yra saugiamose stovyje.

Mes linkime NCUA atstovams greitai ir sėkmingai išspręsti nemokamų paskolų problemą ir po kurio laiko vėl perduoti Kasos lietuvių kredito unijos tvarkymą jos nariams ir jų išrinktiems vadovams. Tikime, kad tiek dabar, tiek ateityje Kasa pasiliks lietuviška finansinė institucija, patarnaujanti savo nariams ir dirbančią lietuvių visuomenės labui.

Buvę Kasos direktoriai, kurie šiuo laiku oficialiai neatstovauja Kasai.

Vaikas ir kryžius, tai perlas ir deimantas kataliko mokytojo rankose, didžiausias jo mokyklos turtas, šeimos brangenybė.

K. Paltarokas

VII Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso Registracija

VII-tas PLJ Kongresas, Pietų Amerikoje
Buenos Aires, Argentina, 1991.XII.18 iki 1991.XII.27
Montevideo, Uruguay, 1991.XII.28 iki 1992.I.1
Sao Paulo, Brazil, 1992.I.2 iki 1992.I.8

Jau prasidėjo VII Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso registracija. Visi, kurie dalyvavo VII PLJ Kongrese krašto atstovai, kongreso dalyvių arba turistai gali jau registruotis. Norintys gauti Registracijos Anketą ir kartu daugiau informacijos apie VII PLJ Kongreso programą, turistines keliones, kainas, registracijos sąlygas ir t.t., kreipkitės kiek galint greičiau:

VII PLJK TALKOS KOMITETAS c/o VYTAUTAS KAMANTAS
1851 SKYVIEW DRIVE SPARTA MI 49345 tel. 616-887-1436

VII Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresas vyks Pietų Amerikoje, nuo 1991 metų gruodžio 18 dienos iki 1992 metų sausio 8 dienos. Kongreso programa bus padalinta į tris dalis ir vyks trijuose Pietų Amerikos kraštuose: Studijų Dienos Argentinoje, Kultūros Dienos Urugvajuje, ir Kongreso Stovykla Brazilijoje.

Kaip ir praėjusiose PLJ Kongresuose, taip ir šiame Kongrese gali dalyvauti:

ATSTOVAI: išrinkti savo krašto Lietuvių jaunimo Sąjungos — atstovauja savo krašto jaunimą Studijų Dienose ir visuose Kongreso parengimuose.

DALYVIAI: jaunuoliai/jaunuolės, tarp 16 ir 35 metų amžiaus — Argentinoje dalyvauja pasirinktoje ekskursijoje ir Brazilijoje dalyvauja Stovykloje. Taip pat dalyvauja visuose Kongreso parengimuose.

TURISTAI: visi susidomėję Kongresu — nežiūrint amžiaus — Kongreso metų dalyvauja pasirinktoje ekskursijoje ir Kongreso parengimuose.

AEROLINEAS ARGENTINAS
VII PLJK Oficiali Oro Linija

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

GREIT PARDUODA

RE/MAX REALTORS
(312) 586-5959
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

- Perkant ar Parduodant
- Greitas ir Sąžiningas Patarnavimas
- MLS. Kompiuterių ir FAX pagalba
- Nuosavybių įkainavimas veltui
- Perkame ir Parduodame Namus, Apartmentus ir Žemę.
- Pensininkams Nuolaida.

REAL ESTATE

BELL-BACE REALTORS
J. BACEVICIUS
6529 S. Kedzie Ave.,
Chicago, IL 60629
(312) 778-2233

INCOME TAX — INSURANCE

- Namų pirkimas ir pardavimas
- MLS kompiuterių ir FAX pagalba
- Veltui namų įvertinimas
- Greitas ir sąžiningas patarnavimas
- Visi agentai kalba lietuviškai
- Nuolaida pensininkams

MLS ŠIMAITIS REALTY
Viktoras Šimaitis, Realtor
Irena Šimaitienė,
Realtor Assoc.
Nuosavybių pardavimas, Income Tax,
5953 S. Kedzie Ave.
Tel. 436-7878

Century 21 KMEICK REALTORS
7922 S. Pulaski Rd.
4365 S. Archer Ave.

DANUTĖ MAYER
284-1900

Jei norite parduoti ar pirkti namus, kreipkitės į Danutę Mayer. Ji profesionaliai, sąžiningai ir asmeniškai patarnaus. Įkainavimas veltui.

FOR RENT

Išnuomojamas 2 kambarių butas su virtuve, 9 aukšte, Rogers Park apyl., netoli ežero. Nuoma — \$455.00 per mėn. įskaitant A.C. elekt. ir plaukymo baseiną. 24 val. apsauga ir t.t. Skambinti
708-362-5417

IŠNUOMOJAMAS NAMAS
9328 S. Major (2 bl. į vakarus nuo Central). Labai švarus; labai erdvus; 3 mieg. kamb.; labai didelis šeimos kamb., nauji kilimai. Centr. oro vėsinimas. Skambinkite: 312-247-2791. Kalbėkite angliskai, palikite „message“.

Romanas, kuriame XX amžiaus geležiniai ratai rieda mažojo žmogaus širdimi.

Šis 444 psl. Ateities Literatūros Fondo leidinys gaunamas ir „Drauge“, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629. Kaina 15 dol., su persiuntimu — 17 dol., Illinois gyventojai dar pridėda 1 dol. 20 centų valstijos mokesčių.

MISCELLANEOUS

A VILIMAS MOVING

Tel. 376-1882 ar 376-5996

10%—20%—30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio žalos.

FRANK ŽAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. — (708) 424-8654
(312) 561-8654

ELEKTROS ĮVEDIMAI — PATAISYMAI.
Tunu Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
312-779-3313
KLAUDIJUS PUPPUTIS

PERKRAUSTOME! (Moving)
Darbą atliekame greitai ir sąžiningai, priimama kaina. Draudimas garantuotas. Kreiptis: Vytas, tel. 312-436-5219 arba 312-471-2239

PAŠAUKĖ MANE...

Ši knyga — tai dabartinio Popiežiaus Jono Pavlo II biografinė, kurią parašė Jo artimas jaunystės draugas, su kuriuo jis bendradarbiavo nuo 1940 iki 1978 metų. Knyga yra išversta į anglų, prancūzų, vokiečių, italų, japonų ir kitas kalbas. Iš lenkų kalbos į lietuvių kalbą išvertė kun. Ričardas Jakutis. Knyga turi daug iliustracijų, 352 psl. Spaudė „Vilties“ spaustuvė 1990 m. Vilniuje. Kaina 10 dol. Su persiuntimu — 12 dol. Illinois gyventojai dar pridėda 80 ct. valstijos mokesčio.

Užsakyms siųsti:
DRAUGAS
4245 W. 63rd St.
Chicago, IL 60629

„ATLAIDAI — Lithuanian Pilgrimages“ — Loyolos Universiteto leidyklos išleista Romo Požerskio fotografijų knyga apie atlaides ok. Lietuvoje. Knygai įžangas parašė Mykolas Drunga, Česlovas Grincevičius, Laima Skeivienė ir Algimantas Kezys. Išleista dviem kalbom — angliškai ir lietuviškai. Verta turėti sau ir padovanoti kitam, ypač sveikinti. Gaunama „Drauge“, kaina su persiuntimu 27 dol. Illinois gyventojai dar pridėda 2 dol. valstijos mokesčio.

Užsakyms siųsti:
DRAUGAS
4545 W. 63rd St.
Chicago, IL 60629

PRIE A. A. PETRO P. VILKELIO KAPO

A. a. Petras P. Vilkelis

Gelstėjusiuose dienoraščių puslapiuose, kelių dešimtmečių laikotarpį, dažnai randu Petro Vilkelio pavarde, grupinėse nuotraukose matau ir jį. Susitikę mes jį vadindavome amerikietišku džentelmenu. Vidutinio ūgio, dailios išvaizdos, maloniai šypsantis. Nors jis buvo politikas, bet šiai žmonių grupei skiriamų blogų ypatybių neturėjo. Buvo kuklus, atviras, dalykiškas. Pirmu susitikimu pajusdavai malonų bendradarbiavimą. Jo lietuviška veikla buvo šakota. Pirmą kartą susipažinau švento Vardo draugijos rengiamuose pusrūčiuose, kai susirinkdavome po Mišių artimesniam bendravimui. Petras Vilkelis veikė bendruomenėje, sporto organizacijose, įvairiuose komitetuose.

Arčiau su Petru Vilkeliu susidraugavau, kai 1986 metais ruošiamas Susivienijimo Lietuvių Amerikoje šimtmečio minėjimui. Kai šis vienintelis seniausia lietuvių organizacija rengėsi minėti šią didžią šventę, visu akys nukrypo į Petrą Vilkelį ir jis buvo išrinktas komiteto pirmininku, o man buvo pavesta būti pagrindiniu kalbėtoju. Pirmininko pareigose Petras parodė daug sumanumo, patyrimą organizacinėje veikloje. Būdamas ištikimai ir širdingai tolerantiškas, sugebėjo sutraukti didelį būrį talkininkų ir jiems vadovauti. Jam pri-trūkdavo dienos darbo valandų ir jis dirbdavo naktimis. Jam tiko amerikiečių tarpe dažnai kartojamas „darbo alkoholio“ vardas. Šios labai svarbios pareigos pareikalavo daug energijos, įtempimo. Pradėjo negalvoti. Bet jis, užmiršęs save, šį sunkų darbo vežimą tęsė toliau.

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje šimtmečio minėjimas praėjo labai įspūdingai. Tik, deja, pavargęs Petras turėjo palikti iškilmingo banketo salę, kuriam jis turėjo kalbėti. Šalia sėdėjęs žentas dr. Giržadas, Petrą išvedė namo. Nuo įtempo darbo pavargo jo širdis. Jis galėjo savo antrojo vardo globėjo Povilo žodžiais pasakyti, kad kovojau gerai, daug dirbau, bėgtynes baigiau, Susivienijimo šimtmečio minėjimas praėjo didingai ir tikėjimą išlaikiau.

Nepraėjus po šventės šimtmečio minėjimo nė trims mėnesiams, 1986 metais mirė Petras Povilas Vilkelis, vienas žymiausių Susivienijimo Lietuvių Amerikoje veikėjas bei kitų

lietuviškų organizacijų darbuotojas.

A. a. Petras Vilkelis gimė Amerikoje, Waukegan, Illinois. Tėvai mažą Petrelį nusivežė į Lietuvą. Kai buvo 16 metų amžiaus, dėdė Paul Smitas, pasikvietė jį apsilankyti, išmokyti gerai anglų kalbą. Gyvendamas tėvynės ilgesyje, rašė tėvams graudžius laiškus, kad netrukus grįš. Pavasari rašytuose laiškuose sakydavo, kad grįš, kai rudenį pradės lapai kristi, o rudenį rašytuose laiškuose ašaromis vilgydavo žodžius, laukdamas pavasario ir gegutės kukavimų. Sukrautus lagaminus uždaryti sustabdė komunistų okupaciją. Širdis dar labiau verkė ir galiausiai nutarė keliauti per geležinę uždvarą. Pirmoji keliavo jo žmona Helen. Atvežė dar didesni ilgesį. Nuo jos pasakojimų, rodos, sklido gimtosios žemės kvapas, girdėjo tėvų balsus iš kapų milžinų. Po to išvyko tėviškes aplankyti ir Petras. Grįžęs į Ameriką pasakojė, kad pirmieji jo žingsniai buvo sukaustyti. Už jį galvojo kiti ir sakė, ko jis turi norėti, neleidami aplankyti tėviškes. Kovojau lyg liūtas narve, kad galėčiau tėvų kapus aplankyti.

A. a. Petras Vilkelis aktyviai veikė ir Amerikos politikoje. Jis buvo ilgametis Demokratų partijos organizatorius, 15 wardo precinct kapitonas, 20 metų dirbo kaip Clark Circuit Court Cook County.

Mano dienoraštyje Petro Vilkelio mirties dienoje yra kortelė su prašu, kad „Tu esi neužmirštamas, mylimas...“ Mirties 5-rių metų sukaktį minėdami meldėmes rugpjūčio 28 d. 7:30 val. Švč. M. Marijos Gimimo bažnyčioje.

Vyt. Kas.

HUMANITARINĖ PAGAĖBA VIS KELIAUJA Į LIETUVĄ

AmeriCares šalpos organizacijos kaip Anaseta ACA pasamdytas Boeing 707 kargo lėktuvas rugpjūčio 28 d. nusiėjo Vilniaus aerouoste su 1,400,000 JAV dol. vertės vaistų, maisto ir medicininių įrengimų, praneša Lietuvių informacijos centras.

Šią masinę siuntą palydėjo grupė daktarų, vadovaujamų Lietuvių Katalikų religinės šalpos medicininės pagalbos komiteto nars dr. Daivos Bajoraitės. Lėktuve kartu su rinkiniu AmeriCares personalu taip pat keliavo grupė Amerikos spaudos ir televizijos atstovų, kurie prieš kelionę konsultavosi su Lietuvių informacijos centru.

Čia yra antroji AmeriCares siunta Lietuvai lėktuvu. Pirmoji siunta nukeliavo š.m. vasario 17 d., kai pirmas amerikiečių lėktuvas nusiėjo Vilniaus aerouoste. Šioje antroje siuntoje iš viso yra 84,000 svarų medicininės pagalbos. Pranešdamas apie šią siuntą, AmeriCares steigėjas ir tarybos pirmininkas Robert C. Macauley pareiškė: „Visi įrodymai yra, kad vaistų ir farmakologinių reikmenų trūkumas Lietuvos ligoninėse, klinikose ir našlaičių prieglaudose yra žymiai pablogėjęs. Todėl AmeriCares yra nusprendusi ir toliau teikti pagalbą Baltijo žmonėms. Mes taip pat labai stipriai užjaučiame laisvės ir demokratijos siekius. Mes jaučiame, kad ši siunta akivaizdžiai parodo mūsų stiprų įsitikinimą šiais principais. AmeriCares vaistai bus pristatomi Lietuvos Respublikos Sveikatos apsaugos ministerijai tolimesniam skirstymui. Tarpininkaujant LKR šalpai, AmeriCares taip pat susilaukė

paramos ir paskatos laiško iš pirm. Vytauto Landsbergio, kuris rašė: „Visų lietuvių vardu aš nuoširdžiai dėkoju Jums, kad Jūs esate apsiėmę šį drąsų žygį padėti mūsų žmonėms. Aš pilnai suprantu ir įvertinu tai, kad Jūsų sprendimas padėti Lietuvai buvo padarytas kaip privataus Amerikos piliečio ir neturėjo jokio Amerikos valdžios patvirtinimo“.

Tą pačią dieną, kai AmeriCares lėktuvas leidosi Vilniuje, iš Detroito pajudėjo World Medical Relief 40 pėdų konteineris su 2,250,000 dol. vertės vaistų ir medicininių aparatūros Lietuvai iš Detroito. Konteineris buvo suorganizuotas Lietuvos Vyčių „Pagalba Lietuvai“ komiteto, kuriam vadovauja Robertas Borisas. Konteineris skirtas Caritas organizacijai.

Liepos ir rugpjūčio mėnesiais Kauno Caritas įstaiga pasiekė net trys Lietuvių Katalikų religinės šalpos medicininiai konteineriai, kurių vertė buvo

1,481,000 dol. Pirmojo konteinerio transporto išlaidas finansavo New Hampshire valstijos lietuviai. Antrojo transportą padengė Pranas Mickūnas iš Upland, Californijos. Jis nurodė, kad tinkami medikamentai iš šio konteinerio būtų paskirti Šiaulių invalidams vaikams per Caritas. Trečiojo išlaidas padengė LKR šalpa. Didžiausią dalį vaistų ir ligoninėm įrengimų šiems konteineriams aukojo Catholic Medical Mission Board, Amsterdam Memorial Hospital ir Lutheran Medical Center.

Šiomis dienomis iš Rotterdamo pajudės ir Amerikos valdžios finansuojamas konteineris, kurio persiuntimą LKR šalpa koordinavo su Project Hope. Ši 1,488,000 dol. vertės LKR šalpos konteineris, kurio didžiausią dalį sudarė antibiotikai, iš New Yorko liepos 24 d. išlydėjo Lietuvos ministro pirmininko pavaduotojas Zigmas Vaišvila. Ta pačia proga, Z. Vaišvila įteikė Catholic Medical Mission Board pirm. kun. James Yannarell simbolinę dovaną iš Lietuvos ir padėjo jo CMMB nepaprastą pagalbą Lietuvai medicinos srityje.

PADĖKA A.†A.

ANTANAS MACEVICIUS

Po ilgos ir sunkios ligos mirė 1991 metais rugpjūčio 15 diena.

Nuoširdžią padėką reiškiamė kan. Zakarauskui už maldas koplyčioje ir už šv. Mišias atnauštas bažnyčioje.

Dėkojame visiems lankiusiems ligoninėje ir taip gausiai aplankiusiems velionį koplyčioje.

Dėkojame už aukas skirtas šv. Mišioms ir atsiųstas gėles ir mums pareikštą užuojautą.

Dėkojame P. A. Urbačiui ir Ričardui Burbai už karsto nešimą.

Dėkojame laidotuvių direktoriui P. Petkui už rūpestingą patarnavimą mūsų liūdesio valandoje.

Didelis ačiū visiems.

Nuliūdę vaikai ir anūkai.

PADĖKA A.†A.

Ona Ruokytė Paulauskienė

Mūsų mylima mama, senelė, uošvė ir sesuo mirė liepos 20 d. 1991. Palaidota liepos 24 d. Šv. Kazimiero kapinėse.

Dėkojame klebonui J. Kuzinskui ir kun. V. Mikolaičiui sukalbėjusiems maldas koplyčioje.

Dėkojame kun. V. Mikolaičiui atlaikiusiam šv. Mišias ir palydėjusiam velionę į kapines.

Nuoširdžiai dėkojame karsto nešėjams šauliams, budojusiems koplyčioje, bažnyčioje ir palydėjusiems velionę į kapines.

Nuoširdus ačiū giminėms, draugams ir pažįstamiems aplankiusiems velionę koplyčioje, už šv. Mišių aukas, gėles ir palydėjusiems velionę į amžinąją poilsio vietą.

Ačiū visiems pareikšusiems užuojautą laiškais ir žodžiu.

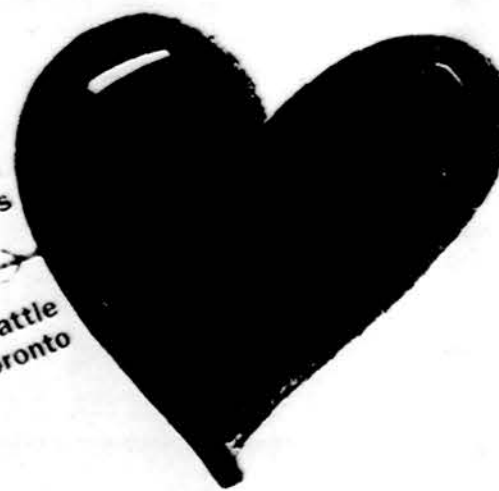
Dėkojame D. A. Petkui, laidotuvių direktoriui už rūpestingą patarnavimą.

Nuliūdę dukters, žentas, anūkai, broliai, giminės ir draugai.

NEW JERSEY, NEW YORK — „Lietuvos Atsiminimai“, sekmadieniais nuo 2 iki 3 v. p.p. iš Seton Hall Universiteto stoties, 89.5 FM banga. „Music of Lithuania“ programos, vedamos anglų kalba, iš tos pačios stoties, taip pat sekmadieniais girdimos nuo 1 iki 2 v. p.p. Dr. J. J. Stukas — direktorius, 234 Sunlit Dr., Wetchung, N. J. 07060. Tel. 908-753-5636.

The right flight to Vilnius

Chicago
New York
Los Angeles
Seattle
Toronto

Jei keliaujate į Vilnių, skirsite SAS iš Š. Amerikos per Kopenhagą į Varšuvą arba Rygą. SAS skrenda iš Kopenhagos į Varšuvą kasdien, o antradieniais ir šeštadieniais į Rygą. Atvykstama popiet, ir transportaciją į Vilnių galima lengvai gauti. Kai būsite Kopenhagos aerodrome, aplankykite didįjį apsipirkimo centrą — sutuopysite, pirkdami puikias dovanas be mokesčių. „Mileage Plus“ ir „OnePass“ nariai gauna kreditą, kurį galima panaudoti vėliau, skrendant SAS, kaip kelionės veltui premiją. Platesnį informacijai skambinkite savo kelionių agentui arba SAS, tel. 1-800-221-2350.

SAS
SAS NORWEGIAN AIRLINES

DRAUGAS, ketvirtadienis, 1991 m. rugsėjo mėn. 5 d.

5

A.†A. GRAŽINA GENOVAITĖ BAKUCKIENĖ

Gyveno Delran, N. J.

Mirė 1991 m. rugpjūčio 31 d. po ilgos sunkios ligos. Gimė Lietuvoje, Kaune.

Pasiliko dideliame nuliūdime dukters: Danutė Urnevičienė su vyru Stasiu ir šeima Australijoje, Milda Motuz su šeima, Nijolė Warner, sūnus Gediminas su šeima, seserys Elena Banienė, Birutė Židonienė su vyru Stasiu, broliai Juozas Žemaitis su žmona Stase ir šeima, Algirdas Žemaitis su žmona Irena ir krikšto sūnus Rimas Banys su šeima.

Išėkis ramybėje.

Nuliūdę dukters, sūnus ir giminės.

A.†A. VALIUI SODEIKAI

amžinybėn iškeliavus. reiškiamė gilią užuojautą žmonai LIALEI, dukrai ir sūnui, broliui LEONUI su šeima ir kitiems artimiesiems.

Birutė Žilinskienė su šeima

GAIDAS—DAIMID

E U D E I K I S

TRYŠ MODERNIŠKOS KOPLYČIOS PATARNAUJA IR CHICAGOS PREMIESČIUOSE

4330-34 S. California Avenue

Telefonai — (1-312) 523-0440 ir (1-312) 523-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — (1-312) 927-1741-1

4348 S. California Avenue

Telefonas — (1-312) 523-0440

STEPONAS C. LACK IR SŪNŪS

Laidotuvių direktoriai nuo 1916 metų praneša kad atidarė naujus laidotuvių namus

6541 S. KEDZIE

Marquette Parke

Kiti S. C. Lack laidotuvių namai:

11028 Southwest Hwy. • Palos Hills

9236 S. Roberts Rd. • Hickory Hills

2424 W. 69 St. • Chicago

Visų telefonas: 708-974-4410

PETKUS IR SŪNUS MARQUETTE FUNERAL HOMES, LTD.

Marquette Funeral Home

2533 West 71st Street

Chicago, Illinois 60629

1-(312)-476-2345

Hills Funeral Home

10201 South Roberts Road

Palos Hills, Illinois 60465

708-430-4455

Petkus Funeral Home

1410 South 50th Avenue

Cicero, Illinois 60650

708-863-2108

Petkus-Butkus Funeral Home

1446 South 50th Avenue

Cicero, Illinois 60650

708-652-1003

Visus laidotuvių namus galite pasiekti skambindami 1-(312)-476-2345

ANTHONY B. PETKUS

DONALD A. PETKUS

DONALD M. PETKUS

DONALD A. PETKUS

APLINK MUS

x A. a. kun. Antanas S. Dranginis, Šv. Alfonso parapijos klebonas Baltimorėje, Md., po ilgos ir sunkios ligos mirė rugpjūčio 15 d. Palaidotas Pensilvanijoje. Velionis buvo gimęs 1917 m. spalio 8 d., kunigu išventintas 1956 m. gegužės 26 d. Jis buvo ne tik klebonas, bet taip pat vietos veteranų kapelionas.

x Amerikai pripažinus Lietuvos nepriklausomybę, Indianos Alta ir Lietuvos Bendruomenė rengia padėkos dieną Gary, Ind. Šv. Mišios bus 10 val. Šv. Kazimiero bažnyčioje, o po to paminėjimas ir Šv. Kazimiero parapijos gegužinė. Prašomi visi kuo daugiau dalyvauti.

x JAV LB Vidurio Vakarų apygardos valdyba rugsėjo 15 d., sekmadienį, tuoj po Šv. Mišių Lietuvių centre Lemonte ruošia cepelinų pietus. Bus trumpa meninė programa. Dalyvaus LB krašto valdybos pirmininkas dr. Antanas Razma.

x Stepas Paulauskas, visuomenės veikėjas, daugelio organizacijų narys, gyvenęs Cicero, IL, yra stipriai susirgęs ir po operacijos gydomi namuose. Prašomi organizacijų atstovai, draugai ir pažįstami jį aplankyti. Tel. 652-2110, adresas, 1430 So. Central Ave., Cicero, IL 60650.

x Rasa Rastauskienė, Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos deputatė, šį savaitgalį, atvykusi iš Lietuvos ir supažindins Čikagos lietuvius su padėtimi Lietuvoje. Susitikimas vyks rugsėjo 10 d., antradienį, 7 v.v. Lietuvių Tautiniuose namuose. Maloniai kviečiame visus dalyvauti ir pasikeisti mintimis su viešnia. A. L. Tautinės sąjungos Čikagos skyrius.

x Ieškoma moteris, kuri gyventų kartu ir prižiūrėtų vyresnio amžiaus moterį. Del informacijos skambinti Danutei 312-829-1855.

x NAMAMS PIRKTI PASKOLOS duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuomimais. Kreipkitės į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road — Tel. VI 7-7747.

x SIUNTINIUS PRISTATOME į namus LIETUVOJE. Rubai, maistas, vaistai — KIEKIAI NERIBOTI, MUITO NĖRA. Iš kitų miestų savo daiktus siųskite mums paštu arba UPS. Transpak, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772.

x NAUJAS „ŽAIBO“ NR. 11! Miltų 10 sv., cukraus 10 sv., ryžių 6 sv., aliejaus 64 oz., 8 O'Clock pupelių kavos 39 oz., mėsos konservai: 2 dėž. kumpio (1 kg), 2 dėž. liežuvių drebučiuose (0.65 kg), 2 dėž. vištienos savo sultyse (0.65 kg). Pilna kainą \$100. Bus pristatyta bet kurioje Lietuvos vietovėje per 10 darbo dienų. „ŽAIBAS“ 9525 So. 79th Ave., Hickory Hills, IL 60457 — tel. (708) 430-8090.

ARAS ROOFING
Arvydas Klela
Denglams ir talsoms
visų rūšių stogus
Tel. 312-434-9656 arba
312-737-1717

x Lietuvių Katalikų religinės šalpos metinis susirinkimas, anksčiau numatytas JAV Kunigų Vienybės metinio suvažiavimo antrą dieną, rugsėjo 11, yra atidėtas. Tačiau Kunigų Vienybės suvažiavimo metu, kuris numatytas Putname rugsėjo 10-12 d., kun. Pugetvičius padarys pranešimą apie pagalbą Lietuvai.

x Jaunimo centras po Darbo dienos savaitgalio vėl pradeda sezoną. Jaunimas grįžta į lituanistines mokyklas. Vėl vyks vakaronės ir meno parodos. Rudens sezono atidarymui rugsėjo 15 d., sekmadienį, Jaunimo centras kartu su Pasaulio Lietuvių Bendruomenė rengia Vilniaus satyro teatro „Šėpa“ spektaklius. Bilietai gaunami Gifts International — Vaznelių prekyboje.

x Dainavos stovykloje Michigane sekmadienį užsibaigė penktosios Ateitininkų studijų dienos. Maždaug 160 suaugusiųjų ir vaikučių pasigrožė Dainavos gamta, išklause paskaitų įvairiomis temomis ir pasidžiaugė lietuvių menu, muzika bei poezija per vakarines programas. Nuo įsteigimo savaitgaliams vadovauja Birutė Bublienė ir dr. Algis Norvilas. Savaitgalio uždaryme dalyviai išgirdo džiugias žinias pagaliau JAV pripažino Lietuvos nepriklausomybę.

x William Urban, Monmouth College Monmouth, Ill., istorijos profesorius, rašo tarp kitų knygą „The Samogitian Crusade“, kuri bus paskelbta Lietuvių tyrimo ir studijų centro Chicagoje. W. Urban studijavo Vokietijos Hamburgo universitete ir daktaratą įsigijo Texas universitete.

x Greitas, pigus pervežimas automobiliais. Į New York'o, Washingtono, Čikagos aerouostus. Į įstaigas, parduotuves, gegužines, pas daktarus miesto centre ir apylinkėse. Pervežame: lovų rėmus, matracus, televizorius, virtuvines spintėles, stalus, kėdes ir kilimus. Lietuviškos organizacijos siūlome išsinuomoti automobilius su vairuotojais. A. ir G. Zaremba. Kreiptis: tel. 312-476-5355.

x Greit parduodu vienos ir dvių šeimų namus Chicagoje ir apylinkėse. Skambinkite RE/MAX REALTORS, Rimas Stankus, tel. (312) 586-5959 arba (708) 425-7161.

x NAUJAS „ŽAIBO“ NR. 10! 10 kg. (22 sv.) skaniausių mėsos produktų: 3 kg. kapotas kumpis konservuose (6 dėž.), 1 kg. liežuvis drebučiuose (3 dėž.), 1 kg. vištiena savo sultyse (3 dėž.), 2 kg. file natūralioje pleveje, 1 kg. lietuviškas skilandis, 1 kg. kiaulienos šoninė šalto rūkymo, 1 kg. „Lietuviška“ dešra. Kreiptis: „ŽAIBAS“ 9525 So. 79th Ave., Hickory Hills, IL 60457. Tel. 708-430-8090.

x American Travel Service parūpina lėktuvų bilietus atvykusiems iš Lietuvos, kurie turi skristi iš New Yorko ir Washingtono į Chicago, Los Angeles, Cleveland, ar kitus miestus. Taip pat turi žmogų New York'e, kuris sutinka atvykstančius iš Lietuvos ir juos palydi skrendant į kitus miestus. Tą patį tarnavimą atlieka ir grįžtančiams į Lietuvą. Taip pat darome nuotraukas pasams ir kitiems dokumentams, kurias galima tuojau atsiimti. Kreiptis į American Travel Service 9439 S. Kedzie Ave., Evergreen Park, IL 60642. Tel. 708-422-3000.

x Dr. Jonas Račkauskas gavo pranešimą, ketvirtasis knygų konteineris laimingai pasiekė Vilnių. Biblioteka dėkoja už knygomis jos praturtinimą ir nuolatinį rūpestį. Pasirašo Mažvydo bibliotekos direktorius Vladas Bulovas.

x Cicero LB apylinkės valdyba kviečia visus Cicero ir apylinkių gyventojus į džiaugsmingą Lietuvos išsilaivimo šventę — pabendrą. Vaisės su šampanu bus sekmadienį, rugsėjo 8 d., 12 val. Šv. Antano parapijos salėje.

x Kun. Leonardas Jocy, klebonaujas Beaver Island, MI, savo kunigystės 40 metų sukaktyje už savo tarnybą iš Michigano gubernatoriaus John Engler gavo specialų sveikinimą.

x Šiaurės Amerikos Lietuvių muzikų sąjungos „Biuletėnis“, Nr. 5, išėjo iš spaudos su plačia informacija ir muzikos aprašymais. Paminėti sukaktuvininkai muzikai, solistai ir kompozitoriai. Išdėstyti yra Meta Gabalienė, jei reikia siųsti ir visus užsakymus. Jos adresas: Meta Gabalienė, 1828 So. 49th Court, Cicero, IL 60650.

x Filatelistų draugijos Lietuvos biuletėnis, Nr. 2, išėjo iš spaudos. Biuletėnis rašoma daug apie Lietuvos pašto ženklus ir įdėti nufotografuoti pašto ženklai. Taip pat gausi informacijos apie filatelistus.

x „Draugo“ rugpjūčio 30 d. laidoje buvo parašytas Vytautas Maželis, o turėjo būti Vladas Maželis pakviestas į La Crosse, Wisc., simfoninio orkestro egzektyviniu direktorium. Už klaidą atsiprašom.

x Ekskursija į Šiluvos Marijos koplyčios Washington, DC, sidabrinių jubiliejų spalio 11-14 d. Rezervacijoms kreiptis į: Birutę Zalatorienę, Travel Advisers, Inc. tel. 708-524-2244.

x 55 SVARUS MAISTO PRODUKTŲ pristatome į namus LIETUVOJE: mėsa, olandiškas sūris, šprotai, aliejus, kondensuotas pienas, cukrus, miltai, ryžiai, kruopos, kava, arbata, prieskoniai — \$95. MĖSOS GAMINIAI aukščiausios kokybės: Panevėžio file, žemaičių dešra, sprandinė, medžioklinės dešrelės, servilatas, 22 sv. — \$95. Mažesnis siuntinys — \$65. TRANSPAK, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772.

x Ligos draudimas atvykusiems iš Lietuvos ir kitų kraštų. Kreiptis pas A. Lauraitį, A. & L. Insurance Agency, 4651 S. Ashland Ave., Chicago, IL 60609. Tel. 1-312-523-9191.

x KARGO Į LIETUVĄ: drabužiai, maistas, vaistai, MUITO NĖRA, KIEKIS NERIBOTAS. Pristatome į namus pigiausiomis kainomis. Siuntinius mums siųskite paštu arba UPS. RŪKYTOS MĖSOS GAMINIAI su pristatymu į namus — 22 sv. tik \$80. Pervežame dolerius į Lietuvą. Atlanta Import-Export, 2719 W. 71 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-434-2121.

x Paskubėkite! jeigu norite atgauti savo turtą Lietuvoje, kreipkitės į East-West Trading Partners Corporation artimiausiu metu. Mes padėsime taip pat nusipirkti žemes, namus, įmones, butus, persikelti gyventi į Lietuvą. Pervesti bei gauti palikimus, investuoti santaupas į biznį Lietuvoje, surasti prekybos partnerių ir kitais klausimais. Skambinti 407-392-7916 Petriui Pakenui.

Lietuvių tautinių šokių kursai ir rengimo vadovybė Dainavoje. Iš kairės: Br. Juodelis, Nijolė Pupienė, Brute Jasaitienė, A. Karnius, A. Karnienė ir pirm. dr. Petras Kisieličius.

CHICAGOJ IR APYLINKĖSE

DAINAVOME LIETUVAI

Vyresniųjų lietuvių centre Seklyčioje yra visas, ir knygnėlis, ir valgykla, ir sumanios, energingos tvarkytos ir šeiminkės, kurios nuolat atranda ką nors įdomaus, aktualaus tam momentui. Vyresnieji lietuviai

x A. S. Mykolėnas iš Beverly Shores, Ind., parašė laisvą, kuris yra išspausdintas „The Chesterton Tribune“ rugpjūčio 29 d. Jis rašo apie padėtį Lietuvoje, ir autoriui, kaip Amerikos piliečiui, nesuprantamas prezidento Busho elgesys Pabaltijo valstybių atžvilgiu.

x V. Palubinskas iš Brooklyn, N.Y., atsiuntė 25 dol. auką ir gražino laimėjimų šakneles. Ewald Veleckis, Orland Park, Ill., už gerą „Draugo“ informaciją parėmė dienraštį 25 dol. auka. Nuširdus ačiū.

x Juozas Damušis, Cleveland, Ohio, gražino laimėjimų šakneles su 20 dol. auka ir prašo „Draugo“ pakeisti siuntimo adresą, nes išvyksta ilgesnėm atostogom į Virginijos valstiją. Ačiū už auką.

x Gražino laimėjimų šakneles su 12 dol. auka: Sofija Jelionienė, Darien, Ill., Antanas Vitkūnas, Chicago, Ill., V. Saimininkas, East Hartford, Conn., R. Petrosius, So. Boston, Mass. Dėkojame.

x Vytautas Girmius, Chicago, Ill., Sofija Narkutavičiūtė, Waterbury, Conn., D. Čipkienė, Willowick, Ohio, Izabelė M. Jonaitis, Cleveland, Ohio, gražindami laimėjimų šakneles, kiekvienas paaukojo po 20 dol. Labai dėkojame.

Seklyčio patarnautojos ir vadovės. Iš kairės: Onutė Lukienė, Bernadeta Zeikiene, Janina Gaigalaitė ir Elena Sirutienė.

ašaromis pranešė, kad girdėjusi žinią iš Washingtono, jog šį penktadienį, greičiausiai ir JAV paskelbs pilną pripažinimą Lietuvos nepriklausomybės, kaip tautos vėl sugrįžusios į laisvųjų tautų tarpą. Šį kartą atėjo ir F. Strolia ir, išdalinęs lapus su dainų tekstais, pasiūlė pirmą dainą: Anoj pusėj Dunojėlio, pabrėždamas, kad tikrai ši daina yra labai sena ir mini Dunoją, o ne Nemuną, kaip mes linkę dainuoti. Narsūs lietuviai, vydamiesi priešus, tikrai kadaise girdė savo žirgus Dunojuje. Pilnutėlė Seklyčia plojo ir dainavome taip linksmai, kad net ir liūdnos dainos kaip „Ko liūdi, Putinėli, ko liūdi?“ ir „Leiskit į tėvynę“, o ypač pabaigoj „Lietuva brangi“ skambėjo lyg džiaugsmo ir padėkos malda. Ir nenuostabu, nes šį kartą dainavome ne savo ilgesį nuraminti, bet dainavome laisvajai Lietuvai!

Nutilus dainoms, stalai pasidengė lėkštėmis su skaniais blynais, kuriais pasistiprinę išklausem įdomų pranešimą ką tik grįžusio Lietuvos profesoriaus Bubnio, kuris ten išbuvo beveik metus laiko. Jis ten net ir žmoną sau išsirinco, o mums perdavė patirtą ten mūsų brolių ir sesių pasiryžimą kantriai, bet ryžtingai žengti į pilną Lietuvos laisvę ir įjungti ją į pasaulio laisvųjų tautų šeimą. O mes ir toliau dainuosime Lietuvai ir atiduosime jai savo ilgesį ir patyrimą ir visokeriopą paramą, kol dar daryti tai pajėgsime.

J. Žebrauskas

ENCIKLOPEDIJOS LIETUVAI

Dabartinis Lietuvos Enciklopedijų leidyklos rūpestis yra surinkti reikalingą medžiagą, išgity įvairias enciklopedijas kitomis kalbomis vakarų pasaulyje naujo, specialaus lietuvių enciklopedijos tomo leidimui apie Lietuvą ir lietuvius, pavadinto „Nauju žvilgsniu“. Šis tomas turi išeiti 1993 metais.

Šio darbo ir veliau naujos, pilnos Lietuvos Enciklopedijos leidimui šiuo metu JAV vieši Lietuvos Enciklopedijų leidyklos direktorius dr. Mykolas Mikalajūnas, kurį globoja Lituanistikos tyrimų ir studijų centro pirmininkas dr. Jonas Račkauskas. Jo pastangomis pavyko surasti ir pigiai nupirkti iš knygynų ir mokyklų daugybę įvairių enciklopedijų. Lėšas jų nupirkimui paskyrė JAV Lietuvių Bendruomenės krašto valdyba iš „Dovana Lietuvai“ fondo. Jos bus nugabentos į Vilnių, kartu su kitomis knygomis, konteineriu, kurio transportui lėšas, apie 5,200 dolerių, irgi paskyrė JAV Lietuvių Bendruomenės krašto valdyba iš „Dovana Lietuvai“ fondo.

Dr. M. Mikalajūnas labai dėkingas dr. Jonui Račkauskui už globą ir talką, o JAV Lietuvių Bendruomenės krašto valdybai už suteiktas lėšas, be kurių nebūtų galimybės pradėti šį didelį ir Lietuvai labai svarbų darbą.

Br. Juodelis

CHICAGOS LIETUVIAI, LATVIAI IR ESTAI

Pirmadienį daugiau negu 100,000 lietuvių, 10,000 latvių ir 1,000 estų, gyvenančių Chicago apylinkėse, šventė savo nepriklausomybių pripažinimą, atstautant diplomatinis ryšius su Amerika, kai prezidentas Bushas apie tai pranešė 9 val. ryto vietos laiku.

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 776-8700

Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v.r. iki 1 val. d.